సంపుటి-1, సంచిక-1
15వ శాసనసభ
11వ సమావేశము

వెల : రూ.17-00
సెప్టెంబరు 21, 2023
గురువారం
(శక సంవత్సరము-1945
భాద్రపద-6)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపాలు
ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

అధికార నివేదిక

OFFICIAL REPORT

విషయసూచిక

క్రమ సంఖ్య	విషయం	పేజీ నం.
1.	సభ ప్రారంభం (ఉ.గం.9.00లకు) (COMMENCEMENT OF THE HOUSE)	1
2.	ప్రశ్నోత్తరాలు (QUESTION HOUR)	1 – 37
3.	వాయిదా తీర్మానం (ADJOURNMENT MOTION)	37
4.	ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యుల సస్పెన్షన్ (SUSPENSION OF OPPOSITION PARTY MEMBERS)	38 – 41
5.	గౌరవ సభాపతిచే ప్యానల్ చైర్మన్ల ప్రకటన (ANNOUNCEMENT OF PANEL CHAIRMEN)	41
6.	సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రాలు (PAPERS LAID ON THE TABLE)	41 – 43
7.	శూన్య గంట (ZERO HOUR)	43 – 57
8.	సభా వాయిదా (మ.గం.01.09ని.లకు) (ADJOURNMENT OF THE HOUSE)	57

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రిసైడింగ్ ఆఫీసర్స్

గౌరవ సభాపతి	ః	శ్రీ తమ్మినేని సీతారాం
గౌరవ ఉప సభాపతి	ః	శ్రీ కోలగట్ల వీరభద్ర స్వామి

శాసనమండలి అధికారులు

సెక్రటరీ జనరల్	ః	డా.పి.పి.కె.రామాచార్యులు
సంయుక్త కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ ఎం.విజయరాజు
		శ్రీ పి.వి.సుబ్బారెడ్డి
ఉప కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ కె.రాజ కుమార్
		శ్రీమతి ఆర్.వనితారాణి
		శ్రీ కె.వెంకటేశ్వరరావు
		శ్రీ డి.జగన్‌మోహన్‌రావు
సహాయ కార్యదర్శులు	ః	శ్రీమతి కె.భారతి
		శ్రీమతి డి.విజయ కుమారి
		శ్రీమతి జి.భారతలక్ష్మి
		శ్రీ ఆర్.శ్రీనివాసరావు
		శ్రీమతి వై.వి.రజని
		శ్రీ వి.విశ్వనాధం
		శ్రీ ఎం.ఈశ్వరరావు
		శ్రీమతి ఎన్.ఇందిరా కుమారి
		శ్రీ డి.వి.రమణయ్య
		శ్రీ వి.బిక్షం
చీఫ్ రిపోర్టర్	ః	శ్రీ బబ్బూరి వెంకటకృష్ణ

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

గురువారం, సెప్టెంబరు 21, 2023

(సభ ఉ.9.00 గం.లకు జాతీయగీతాలాపనతో ప్రారంభమైనది.)

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

****

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు తమ తమ స్థానాల వద్ద నిలబడి అక్రమ కేసులను ఎత్తివేయాలి అంటూ నినాదాలివ్వసాగారు)

(ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అరాచక పాలన, జగన్ ప్రైవేట్ సోల్జర్స్ సీ.ఐ.డి., స్కిల్స్‌పై ఆరోపణలు అంటూ ప్లకార్డులు పట్టుకొని శ్రీ కె. అచ్చెన్నాయుడు, శ్రీ గొట్టిపాటి రవికుమార్ తదితర తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు వెల్‌లోకి వచ్చి అక్రమ కేసులు ఎత్తివేయాలంటూ నినాదాలివ్వసాగారు).

<u>ప్రశ్నోత్తరాలు (QUESTION HOUR):</u>

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): ప్రశ్న నం.1979.

శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్ (SRI PAYYAVULA KESAV) (ఉరవకొండ): సార్, వాయిదా తీర్మానం ఇచ్చాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): చూస్తాను.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు సర్వశ్రీ పయ్యావుల కేశవ్, డా. నిమ్మల రామానాయుడు, డా. డోలా శ్రీ బాల వీరాంజనేయస్వామి, నందమూరి బాలకృష్ణ , గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి, గద్దె రామ్మోహన్, అనగాని సత్యప్రసాద్, బెందాళం అశోక్, నిమ్మకాయల చినరాజప్ప, పి.జి.వి.ఆర్.నాయుడు (గణబాబు), మంతెన రామరాజు (కలవపూడి రాంబాబు) శ్రీమతి ఆదిరెడ్డి భవానితోబాటు కోటంరెడ్డి శ్రీధర్ రెడ్డి, డా.ఉండవల్లి శ్రీదేవి పోడియం వద్దకు వచ్చి అక్రమ కేసులను వెంటనే ఎత్తివేయాలి, తప్పుడు కేసులు పెట్టిన ప్రభుత్వం నశించాలి, ఇదేమి రాజ్యం, ఇదేమి రాజ్యం, దొంగల రాజ్యం, దోపిడి రాజ్యం అంటూ నినాదాలివ్వసాగారు)

శ్రీ నందమూరి బాలకృష్ణ (SRI NANDAMURI BALAKRISHNA)(హిందూపురం): సేవ్ డెమోక్రసీ.

(ఇది రాజ్యాంగబద్ధమా? అక్రమ కేసులను వెంటనే ఎత్తివేయాలి, తప్పుడు కేసులు పెట్టిన ప్రభుత్వం నశించాలి, ఇదేమి రాజ్యం, ఇదేమి రాజ్యం, దొంగల రాజ్యం, దోపిడి రాజ్యం, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలారా, రాక్షస పాలన నుండి విముక్తి కల్పించండి అంటూ పోడియం వద్ద ఉన్న తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు నినాదాలివ్వసాగారు)

కళ్యాణమస్తు పథకం

KALANAMASTU SCHEME

ప్రశ్న నం. 1979(1)

శ్రీమతి విశ్వసరాయి కళావతి, కంగటి శ్రీదేవి, రెడ్డి శాంతి, డా.దాసరి సుధ, ఎమ్మెల్యేలు.

SMT.VISWASARAYI KALAVATHI, KANGATI SREEDEVI, REDDY SHANTI, DR.DASARI SUDHA, MLAs.

గౌరవనీయులైన సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

(అ) కళ్యాణమస్తు పథకం ద్వారా ఎంత మంది వ్యక్తులు లబ్ధిపొందారు,

(ఆ) ఇప్పటివరకు ఈ పథకంపై ఖర్చు చేసిన మొత్తం వివరాలేమిటి?

గౌరవనీయులైన సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (డా.మేరుగు నాగార్జున) :

HON'BLE MINISTER FOR SOCIAL WELFARE (DR.MERUGU NAGARJUNA):

(అ) ఇప్పటివరకు వైఎస్సార్ కళ్యాణమస్తు, వైఎస్సార్ షాదీ తోఫా పథకం క్రింద (35,551) లబ్ధిదారులకు ఆర్థిక సహాయం అందించడమయింది.

(ఆ) వైఎస్సార్ కళ్యాణమస్తు, వైఎస్సార్ షాదీ తోఫా పథకం క్రింద (35,551) లబ్ధిదారులకు ఇప్పటివరకు ₹2,67,05,35,000/- ఆర్థిక సహాయం అందించడమయింది. వివరాలను అనుబంధంగా సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

అనుబంధం

వైస్సార్ కళ్యాణమస్తు, వైఎస్సార్ షాదీ తోఫా పథకం కింద ఇప్పటివరకు ఖర్చు చేసిన మొత్తం, లబ్ధిదారుల వివరాలు:

వరుస సంఖ్య	వర్గం	లబ్ధిదారుల సంఖ్య	మొత్తం (₹)
1	షెడ్యూల్డ్ కులం	9385	93,85,00,000
2	షెడ్యూల్డ్ కులం (కులాంతరం)	700	8,40,00,000
3	షెడ్యూల్డ్ తెగ	1740	17,57,00,000
4	షెడ్యూల్డ్ తెగ (కులాంతరం)	208	2,53,20,000
5	వెనుకబడిన తరగతులు	18264	91,79,00,000

6	వెనుకబడిన తరగతులు (కులాంతరం)	1108	8,43,75,000
7	మైనారిటీస్(వైఎస్సార్ షాదీ తోఫా)	3670	38,46,00,000
8	విభిన్న ప్రతిభావంతులు	374	5,61,00,000
9	బి.ఓ.సి.డబ్ల్యు.డబ్ల్యు.బి	102	40,40,000
	మొత్తం	35551	2,67,05,35,000

(పోడియం వద్ద ఉన్న తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు అక్రమ కేసులను వెంటనే ఎత్తివేయాలి, తప్పుడు కేసులు పెట్టిన ప్రభుత్వం నశించాలి, ఇదేమి రాజ్యం, ఇదేమి రాజ్యం, దొంగల రాజ్యం, దోపిడి రాజ్యం అంటూ నినాదాలివ్వసాగారు)

శ్రీమతి విశ్వాసరాయి కళావతి (SMT.VISWASARAYI KALAVATHI) (పాలకొండ): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, మహిళల జీవన ప్రమాణాలు పెంచాలని, ఆడపిల్లల అభ్యున్నతికి అండగా నిలబడాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు పేదలపాలిట పెన్నిధిగా కళ్యాణమస్తు పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన మాట ప్రకారం నవరత్నాలలో భాగంగా ఈ పథకాన్ని సమర్థవంతంగా నిర్వహిస్తున్నారు. సమాజంలో కుటుంబ వ్యవస్థ అత్యంత కీలకమైనది. అందులో వివాహ వ్యవస్థ సమాజాభివృద్ధికి మూలం. కుటుంబవ్యవస్థలో కుటుంబంలోని ప్రతి ఒక్కరూ తమ పిల్లలకు గౌరవప్రదంగా వివాహం చేయాలని కోరుకుంటారు. కానీ పేదవర్గాలు, ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీ, దివ్యాంగులు, భవన నిర్మాణ కార్మికులు, వికలాంగులు ఆర్థిక పరిస్థితుల కారణంగా వారి పిల్లల వివాహాలు గొప్పగా చేయలేకపోతున్నారు.

(పోడియం వద్దనున్న తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే అంతరాయం)

అధ్యక్షా, ప్రతి పేద కుటుంబానికి అండగా ఉండాలనే గొప్ప ఆశయంతో ఈ పథకానికి నాంది పలికారు. ఈ పథకంలో మరొక గొప్ప ఆశయం ఉంది. ముఖ్యంగా వధూవరులకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన వివాహ వయస్సుతోపాటు పదవ తరగతి ఉత్తీర్ణులై ఉండాలన్న నిబంధన బాల్యవివాహాలను అరికట్టేందుకు, విద్యను ప్రోత్సహించేందుకు దోహదపడుతుంది. ఈ పథక రూపకల్పనలో గొప్ప పరమార్థం దాగి ఉంది. మహోన్నత ఆశయంతో కళ్యాణమస్తు కార్యక్రమం కొనసాగిస్తున్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు జగన్మోహన్‌రెడ్డి గారికి ఈ సభ సాక్షిగా హృదయపూర్వక నమస్సుమాంజలులు తెలియజేసుకుంటున్నాను. మంత్రివర్యులు చెప్పినట్టుగా నాలుగు విడతలుగా ఈ పథకాన్ని అమలుచేయడంవల్ల ఇప్పటివరకు 35వేల మంది వివాహాలు చేసుకుని లబ్ధిపొందారు. ₹265కోట్లను కేటాయించడం గొప్ప విషయం. గతంలో ఎస్సీలకు ₹40వేలు అందిస్తే వాటిని ₹లక్షకు పెంచడం, కులాంతర వివాహాలకు ₹లక్ష నుండి ₹1,20,000/-లకు పెంచడం, ఎస్టీలకు ₹1,20,000/-లకు పెంచడం, దివ్యాంగులకు ₹1,20,000/- పెంచడం ఎంతో సంతోషం.

(రాక్షస పాలన నుండి విముక్తి కల్పించండి అంటూ పోడియం వద్ద ఉన్న టి.డి.పి. సభ్యులు పేపర్లు చింపి వేశారు)

(పోడియం వద్దనున్న టి.డి.పి. సభ్యులు ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడాలి, నియంత పాలన నశించాలి, అక్రమ కేసులు ఎత్తివేయాలి, సేవ్ డెమోక్రసీ, ఇదేమి రాజ్యం–ఇదేమి రాజ్యం దొంగల రాజ్యం, దోపిడి రాజ్యం అంటూ నినాదాలివ్వసాగారు)

ఉ.9.10

గతంలో భవన నిర్మాణ కార్మికుల పిల్లలు కులాంతర వివాహం చేసుకుంటే గతంలో ₹20వేలు మాత్రమే ఇచ్చే పరిస్థితి ఉండేది. కానీ ఇప్పుడు ₹40వేలు ఆర్థిక సహాయం క్రింద ఇస్తున్నారు. గత ప్రభుత్వం ఎలక్షన్లకు ముందు ప్రజలకు మాట ఇచ్చి, అధికారంలోకి వచ్చాక ₹68కోట్లు ఎగ్గొట్టి ప్రజలను మోసం చేసింది. అటువంటి మోసకారి ప్రభుత్వానికి ప్రజలందరూ బుద్ధి చెప్పారు. ఇప్పటికీ కూడా వాళ్లు బుద్ధి తెచ్చుకునే పరిస్థితిలో లేకపోవడమే కాకుండా ప్రతిపక్ష సభ్యులు సభలో నిరసన ప్రదర్శన చేయడం దురదృష్టకరం. ఈరోజు విద్యాకానుకతోపాటు వైఎస్సార్ ఆసరా పథకమే కాకుండా పేద కుటుంబాలకు కళ్యాణమస్తు పథకం కూడా గొప్ప వరమని తెలియజేసుకుంటున్నాను. పేద కుటుంబాలు వివాహాల ఖర్చుల వల్ల అప్పులపాలవ్వకుండా పేద కుటుంబాలకు ప్రభుత్వం అండగా నిలబడటమే కాకుండా పెళ్లి చేసి చూడు, ఇల్లు కట్టి చూడు అన్నట్టుగా 30లక్షలకు పైచిలుకు పేద ప్రజలకు ముఖ్యంగా మహిళలకు ఇంటి స్థలాలను ఇచ్చి వాళ్లకు అండగా నిలబడ్డ గొప్ప మనసున్న ముఖ్యమంత్రిగా జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు చరిత్రలో నిలిచిపోయారు. గత ప్రభుత్వం చేసిన మోసానికి వాళ్లు చరిత్రహీనులుగా చరిత్రలో నిలిచిపోయారు. గత ప్రభుత్వం చేసిన మోసానికి ప్రజలందరూ ఎన్నికల్లో బుద్ధి చెప్పారు. కానీ ఈనాటి ప్రభుత్వం పేదలకు ఇళ్లు కట్టించి ఇవ్వడమే కాకుండా కళ్యాణమస్తు పథకం క్రింద ఆర్థిక సహాయం చేస్తూ అండగా నిలబడటం గొప్పగా చెప్పుకోవాల్సిన విషయమని తెలియజేసుకుంటూ కళ్యాణమస్తు పథకం క్రింద ప్రజలకిచ్చిన మాట ప్రకారం నాలుగు విడతలకు గాను మూడు విడతల సొమ్ము విడుదల చేసి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు పేద కుటుంబాలకు ముఖ్యంగా మత్స్యకార కుటుంబాలకు మరింత మేలు జరిగే విధంగా చర్యలు తీసుకున్నారు. మత్స్యకారుల కుటుంబాల్లో పిల్లలు పదవ తరగతి పాస్ అయ్యాక చదువు మాన్పించకూడదనే ప్రభుత్వ ఉద్దేశంతో విద్యావసతి దీవెన, విద్యాకానుక వంటి పథకాలను కొనసాగిస్తున్నారు. అందువల్లే 80శాతం మంది విద్యార్థులు డిగ్రీలు పూర్తిచేసిన తరవాత వివాహం చేసుకుంటున్నారు. తద్వారా ఉన్నత చదువులు చదువుకునేందుకు కూడా అవకాశాలు కల్పిస్తున్నారని మీద్వారా తెలియజేసుకుంటూ, కళ్యాణమస్తు పథకం వల్ల పేద ప్రజలందరికీ మేలు చేస్తున్నందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులకు మేమంతా హృదయపూర్వకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాం. అలాగే అన్నింటా మహిళలకు అవకాశాలు కల్పించాలనే ఉద్దేశంతో మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లుకు పార్లమెంట్‌లో వైఎస్సార్‌సీపీ సభ్యులు మద్దతు తెల్పినందుకు సభ సాక్షిగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రితో పాటు పార్లమెంట్ సభ్యులకు కూడా

హృదయపూర్వక నమస్కారాలు, ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ మహిళాభ్యున్నతే ధ్యేయంగా, పేద ప్రజల అభ్యున్నతే ధ్యేయంగా అన్ని వర్గాల ప్రజానీకానికి న్యాయం జరిగే విధంగా అడుగులు వేస్తున్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులకు ఎప్పటికీ ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రజలు అండగా ఉంటారని తెలియజేసుకుంటూ నాకిచ్చిన అవకాశానికి హృదయపూర్వకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులతోపాటు సభ్యులు శ్రీ కోటంరెడ్డి శ్రీధర్ రెడ్డి సభా స్థానం వద్ద నిల్చొని ''పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య గారు ఈ కుర్చీ ఇచ్చారు. ప్రజా సమస్యల పరిష్కారానికి పాటుపడండి సార్'' అన్నారు).

(అంతరాయం కొనసాగింపు)

(ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యులు సర్వశ్రీ కె. అచ్చెన్నాయుడు, గొట్టిపాటి రవికుమార్ వెల్‌లో నిల్చున్నారు)

(సర్వశ్రీ పయ్యావుల కేశవ్, గోరంట్ల బుచ్చయ్యచౌదరి, బెందాళం అశోక్, నందమూరి బాలకృష్ణ, శ్రీమతి ఆదిరెడ్డి భవాని, నిమ్మకాయల చినరాజప్ప, గద్దె రామ్మోహన్, డా.డోలా శ్రీబాలవీరాంజనేయస్వామి, పి.జి.వి.ఆర్.నాయుడు (గణబాబు), మంతెన రామరాజు (కలవపూడి రాంబాబు), డా. నిమ్మల రామానాయుడు, అనగాని సత్యప్రసాద్‌తో పాటు సభ్యులు కోటంరెడ్డి శ్రీధర్ రెడ్డి, డా.ఉండవల్లి శ్రీదేవి గౌరవ సభాపతి స్థానం చుట్టూ నిల్చొని ''Save Democracy'', ''చంద్రబాబు నాయుడు మీద అక్రమ కేసులు ఎత్తివేయాలి'', ''అధికారులకు పరిపాలన నశించాలి'', ''సైకో పాలన నశించాలి'', ''ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖూనీ చేసిన ప్రభుత్వం నశించాలి'', ''ప్రజాస్వామ్యాన్ని అపహాస్యం చేసిన ప్రభుత్వం నశించాలి'', ''తప్పుడు కేసులు పెడుతున్న ప్రభుత్వం నశించాలి'', ''ఇదేమి రాజ్యం ఇదేమి రాజ్యం, దొంగల రాజ్యం, దోపిడి రాజ్యం'', ''ఎత్తివేయాలి అక్రమ కేసులను వెంటనే'', ''జగన్ ప్రైవేట్ సైన్యంలా సీఐడీ'', ''స్కిల్‌పై ఆరోపణలు అవాస్తవం'', ''ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అరాచక పాలన'', ''ఓటమి భయంతోనే చంద్రబాబుపై అక్రమ కేసు'', ''షెల్ కంపెనీల సృష్టికర్త జగన్'' అంటూ ప్లకార్డ్స్ చేతబూని నినాదాలు చేస్తూ సభకు అంతరాయం కల్గించసాగారు. ప్రతిపక్ష సభ్యులు వారి చేతుల్లో ఉన్న కాగితాలను చింపి సభా స్థానం నుంచి వెదజల్లారు)

(అంతరాయం కొనసాగింపు)

డా.మేరుగు నాగార్జున (DR.MERUGU NAGARJUNA): అధ్యక్షా, కళ్యాణమస్తు పథకం, షాదీ తోఫాకు సంబంధించి రాష్ట్రంలో ఎస్టీ, ఎస్సీ, బీసీ, మైనారిటీ, వికలాంగులు, భవన నిర్మాణ కార్మికుల పిల్లల వివాహాలను గౌరవప్రదంగా జరిపించుకునే విధంగా ఆర్థిక సహాయాన్ని అందించడమే పథకం ముఖ్యోద్దేశం. ఇప్పటివరకు పథకంలో చాలా మార్పులు వచ్చాయి. గతంలో కళ్యాణమస్తు పథకంవల్ల ఎటువంటి మేలు పేద ప్రజలకు జరగలేదు. కానీ జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరవాత గొప్ప ఆలోచనతో కళ్యాణమస్తు, షాదీ తోఫా కార్యక్రమాలను కొత్తపుంతలు తొక్కిస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో సుమారు 17,790మంది లబ్ధిదారులకు ₹68.61కోట్లు సహాయం

అందించలేని పరిస్థితి గత ప్రభుత్వ హయాంలో ఉండేది. కానీ ఈరోజు జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు కళ్యాణమస్తు, షాదీ తోఫా పథకాల అమలుకు శ్రీకారం చుట్టారు.

అధ్యక్షా, ఎస్సీ పిల్లలు కులాంతర వివాహం చేసుకుంటే ₹40వేలు ఆర్థిక సహాయం క్రింద గత ప్రభుత్వం అందించేది. కానీ ప్రభుత్వం ఈరోజు లక్ష రూపాయల ఆర్థిక సహాయాన్ని అందిస్తోంది.

అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం కళ్యాణమస్తు పథకాన్ని ఆపేశారని ప్రతిపక్ష సభ్యులే బయట గొడవ చేస్తున్నారు. కానీ వాళ్లకు సిగ్గుండాలి. సభ్యులు ప్రశ్న వేశారు. మా సభ్యులతో పాటు ప్రతిపక్ష సభ్యులకు కూడా సమాధానం చెబుతాం. షెడ్యూల్డ్ కులాల వాళ్లు కులాంతర వివాహం చేసుకుంటే ₹75వేలు ఇచ్చే పరిస్థితి గతంలో ఉంటే, ఈరోజు లక్ష రూపాయల ఆర్థిక సహాయాన్ని ప్రభుత్వం అందిస్తోంది. అలాగే గిరిజనులకు గతంలో ₹50వేలు ఇచ్చే పరిస్థితి ఉండగా, ఈరోజున ప్రభుత్వం లక్ష రూపాయల ఆర్థిక సహాయాన్ని అందిస్తోంది. అలాగే గిరిజనులు కులాంతర వివాహం చేసుకుంటే గతంలో ₹75వేలు వచ్చేది. కానీ ఈరోజు ₹1.20లక్షలు ఆర్థిక సహాయం క్రింద అందుతోంది. అలాగే వెనుకబడిన తరగతులకు చెందినవాళ్లు కులాంతర వివాహం చేసుకుంటే ₹35 వేలు గత వారి హయాంలో ఆర్థిక సహాయం అందేది. కానీ ఈరోజు ₹1.50లక్షలు అందుతోంది. అలాగే ₹50వేలుగా ఉండే ఆర్థిక సహాయాన్ని ఈరోజు ₹75వేలకు ప్రభుత్వం పెంచింది. అలాగే మైనారిటీలకు ₹50వేలు గతంలో షాదీతోఫా క్రింద ఆర్థిక సహాయం అందేడిది. ఆ సొమ్ము మొత్తం నేడు లక్షకు పెంచాం. అలాగే దివ్యాంగులు వివాహం చేసుకుంటే గతంలో ₹1లక్ష అందేది. కానీ ఈరోజు ఆ మొత్తం ₹1.50లక్షల రూపాయలకు పెంచాం. భవన నిర్మాణ కార్మికులకు ఇదివరకు ₹20వేలు ఆర్థిక సహాయం అందేది. కానీ ఈరోజు ఆ మొత్తం ₹40వేలు అందుతోంది. కొత్తగా తొలిసారిగా దూదేకులు/నూర్‌బాషా కులస్తులకు కూడా మైనారిటీలకు వర్తించే విధంగానే లక్ష రూపాయలు ఆర్థిక సహాయం క్రింద వివాహం చేసుకునే వాళ్లకు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఇదివరకు ఇచ్చిన 227 జంటలకు ₹50వేలతో కలుపుకుని ₹1లక్ష ఆర్థిక సహాయాన్ని ప్రభుత్వం ఇస్తోంది.

అధ్యక్షా, ఈ పథకానికి ఎంపిక అయిన 17,709మంది లబ్ధిదారులకు సుమారు ₹68.65కోట్లు గత ప్రభుత్నం ఇవ్వకుండా ఎగ్గొట్టింది. కానీ మేం అధికారంలోకి వచ్చాక అర్హులందరికీ ఆర్థిక సహాయం అందింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గొప్ప ఆలోచన చేసి వివాహం చేసుకునే వధువుకు 18సంవత్సరాలు నిండి ఉండాలని, పురుషుడికి 21సంవత్సరాల వయస్సు నిండి ఉండాలనే నిబంధన కచ్చితంగా అమలుపరుస్తున్నాం. వివాహం చేసుకునే జంటకు మొదటి వివాహానికి మాత్రమే ప్రభుత్వం ఆర్థిక సహాయం చేస్తుంది. విద్యార్హత కూడా పదవ తరగతి పాసై ఉండాలి. అలాగే ఆదాయ ప్రమాణాలు గ్రామీణ ప్రాంతాలకు ₹10వేలు కాగా, పట్టణ ప్రాంతాలకు ₹12వేలుగా ఉండాలి. అంతకంటే ఎక్కువ ఆదాయం ఉండకూడదనే నిబంధన కూడా అమలవుతోంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి ఆధ్వర్యంలో కళ్యాణమస్తు, షాదీతోఫా పథకాల వల్ల పేద ప్రజలు వారి పిల్లలకు వివాహాలు నిర్వహించుకునేప్పుడు

ప్రభుత్వం ఇచ్చే ఆర్థిక సహాయం చాలా సహాయకారిగా ఉంటుంది. చరిత్రలో ఏ ముఖ్యమంత్రి ఇంతటి గొప్ప ఆలోచన చేయలేదు. నిరక్షరాస్యతను నిర్మూలించాలని పదవ తరగతి ఉత్తీర్ణులై ఉండాలని ప్రామాణికంగా పెట్టుకుని ముఖ్యమంత్రిగారు గొప్ప నిర్ణయం తీసుకున్నారు.

అధ్యక్షా, కళ్యాణమస్తు పథకాన్ని ఆపివేశారని బయట ప్రతిపక్ష సభ్యులు గగ్గోలు పెడుతూ సిగ్గు లేకుండా మాట్లాడుతున్నారు. కానీ సమాధానం చెబుతాం, వినమనండి. కళ్యాణమస్తు పథకాన్ని మేము ఆపలేదు. కళ్యాణమస్తు పథకం క్రింద అందే మొత్తాన్ని వారి హయాంలో ఇవ్వకుండా ఎగ్గొట్టారు. కళ్యాణమస్తు పథకాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారు కొత్త పుంతలు తొక్కిస్తున్నారు. ధన్యవాదాలు.

(అంతరాయం కొనసాగింపు)

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ (SRI BUGGANA RAJENDRANATH): అధ్యక్షా, ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానంపై చర్చించేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. చర్చ కోసం ప్రాపర్ ఫార్మాట్‌లో రమ్మనండి. ఇప్పుడు బీఏసీ ఉంటుంది. వాళ్లను కూడా రమ్మనండి. వాళ్ల బీఏసీ మెంబర్‌ను సమావేశానికి రమ్మనండి. ప్రభుత్వం సమాధానం చెప్పేందుకు సిద్ధంగా ఉంది.

అధ్యక్షా, ప్రతిపక్ష సభ్యులు పొద్దుపొద్దున్నే ఈ విధంగా సభా కార్యక్రమాలకు అంతరాయం కల్గించడం మంచిది కాదు. కేవలం అంశాన్ని మీడియాలో హైలైట్ చేయాలనే ఉద్దేశం తప్ప మరొకటి కాదు. సభలో ఆ అంశంపై చర్చ జరగాలనే ఉద్దేశం ప్రతిపక్ష సభ్యులకు ఉన్నట్టు ఎక్కడా కనిపించడం లేదు. చర్చ జరగాలనే ఆలోచన వాళ్లకుంటే లక్షణంగా చర్చకు రమ్మనండి. అందుకు మేము కూడా సిద్ధంగా ఉన్నాం. ఆ ఒక్క అంశమే కాకుండా ఇంకా చాలా అంశాలు ఉన్నాయి. ప్రతి అంశం మీద కూలంకషంగా చర్చిద్దాం. వాళ్లను కూడా చర్చలో పాల్గొని వాళ్ల వాదనలు చెప్పమనండి. వాళ్ల ప్రవర్తన చాలా అన్యాయం. ఇంతకు ముందు కూడా ప్రతి సెషన్‌లో అర్థంపర్థంలేని వాయిదా తీర్మానంపై నోటీస్ ఇవ్వడం, తద్వారా సభకు అంతరాయం కల్గించడం జరుగుతోంది. వాళ్లకు నిత్యం అదొక అలవాటుగా మారింది. సభకు రావడం రావడం ఒక నిమిషం కూడా ఆలస్యం చేయకుండా పోడియం మీదకు రావడం, చైర్ మీద వాళ్లకు ఏమాత్రం గౌరవం లేకుండా ప్రవర్తిస్తున్నారు. వాళ్లల్లో సీనియర్ మోస్ట్ సభ్యులున్నారు. గౌరవ సభాపతి స్థానాన్ని చుట్టుముట్టి వాళ్ల వద్ద ఉన్న పేపర్లు చింపి వేయడం చాలా దురదృష్టకరం. అయినా వాళ్లు ప్రస్తావించిన అంశంలో వాస్తవంగా చట్టపరంగా న్యాయవిచారణ జరుగుతోంది. న్యాయవిచారణ జరుగుతున్నా కూడా వాళ్లు చర్చకు అడుగుతున్నారు కాబట్టి ప్రభుత్వం కచ్చితంగా చర్చించేందుకు సిద్ధంగా ఉంది.

(అంతరాయం కొనసాగింపు)

ఉ.9.20

అధ్యక్షా, వారు ఆ అంశంపై సభలో చర్చకోసం అడుగుతున్నారు కాబట్టి కచ్చితంగా చర్చిద్దాము. వారికి ఎంత సమయం కావాలంటే అంత సమయాన్ని తీసుకోమనండి. వారు అడిగిన దానికంటే ఎక్కువ సమయాన్ని కేటాయిద్దాము. వారిని లక్షణంగా మాట్లాడమనండి. వారు అడిగే ప్రతి ప్రశ్నకు ప్రభుత్వం వద్ద సమాధానం ఉంది. ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చే ప్రశ్నలకు వారి వద్ద సమాధానం ఉంటుందేమో మీరు చూడండి. దయచేసి సభను ఆర్డర్‌లో పెట్టవలసిందిగా తమరిని కోరుతున్నాను. నేడు బీఏసీలో ఆ అంశంపై నిర్ణయం తీసుకుంటే ప్రాపర్ ఫార్మాట్‌లో చర్చించడం కోసం కచ్చితంగా మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము.

(పోడియం వద్ద ఉన్న సభ్యులు శ్రీ అనగాని సత్యప్రసాద్ పోడియం బల్లను చరుస్తూ సభకు అంతరాయం కలిగించారు.)

(పోడియం వద్ద ఉన్న ప్రధాన ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులు "చంద్రబాబు నాయుడిపై పెట్టిన తప్పుడు కేసులను ఎత్తివేయాలి" అని నినాదాలు చేశారు.)

శ్రీ అంబటి రాంబాబు (SRI AMBATI RAMBABU): అధ్యక్షా, ఒక పార్టీ నాయకుడిని అరెస్ట్ చేసినపుడు ఆ నాయకుడు ఎంత దుర్మార్గుడు, ఎంత దొంగ అయినా ఆ పార్టీలో ఉన్న వారికి బాధ కలగడం సహజమైన విషయం. నేను కాదనడం లేదు. అయితే వారు ఈవిధంగా సభకు అంతరాయం కలిగించడం పద్ధతి కాదు. వాయిదా తీర్మానం ద్వారా వారికి అవకాశం కల్పిస్తానని మీరు ప్రకటించారు. వాయిదా తీర్మానం ద్వారా మనం చాలా కూలంకషంగా ఆ అంశాన్ని చర్చించవచ్చు.

అధ్యక్షా, మీపై దౌర్జన్యం చేయడం కోసం వచ్చినట్లుగా వారు కనిపిస్తున్నారు. వారు అవాంఛనీయ సంఘటనలను ఆహ్వానిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా ఎవరైతే మా పార్టీ నుంచి వెళ్లి ఆ పార్టీలో చేరారో ఆ సభ్యుడు మీ ముందుకు వచ్చి మీవద్ద ఉన్న మానిటర్‌ను లాగడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. దీనివల్ల సభ్యుల ఆవేశకావేశాలకు అవకాశముంది. సభలో అవాంఛనీయ సంఘటనలను ప్రోత్సహించే కార్యక్రమాన్ని వారు చేస్తూ ఇతర సభ్యులను రెచ్చగొడుతున్నారు. ఇది సరైన పద్ధతి కాదు. వారు సభామర్యాదలను పాటిస్తే ఏ అంశాన్ని తీసుకున్నా చర్చించడానికి అధికారపక్షం సిద్ధంగా ఉంది. వారు అక్కడకు వచ్చి మీ మానిటర్‌ను పాడుచేసి, మిమ్మల్ని manhandling చేయాలనే ఉద్దేశం కూడా వారి gestures ద్వారా తెలుస్తోంది. దీనివల్ల అనేకమైన అవాంఛనీయ సంఘటనలు ఈ శాసనసభలో జరిగే అవకాశముంది. వారు ఈ సభలో సక్రమమైన పద్ధతిలో వ్యవహరించకపోతే మీరు వారిపై చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరముంటుంది. వారికి నిజంగా చంద్రబాబు నాయుడుగారిపై గౌరవముంటే ఆవిధంగా చేయరు. వారిలో ఒకాయన ఇక్కడకు వచ్చి బల్లపై కొడుతున్నాడు. వారు బల్లను కొడుతూ అక్రమ కేసులను ఎత్తివేయాలని ఇక్కడ కాకుండా న్యాయస్థానాలకు వెళ్లి అడగమనండి. వారు దిల్లీ నుంచి తీసుకువస్తున్న న్యాయవాదులతో హైకోర్టు, సుప్రీంకోర్టులో ఆ కేసులను ఎత్తివేయాలని వాదించుకోమనండి. ఇక్కడకు వచ్చి ఈవిధంగా వారు సభలో అల్లరి చేసినట్లయితే అవాంఛనీయ సంఘటనలు జరిగే ప్రమాదముంది. కాబట్టి వారిపై మీరు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి. వారు మా

సభ్యులను రెచ్చగొడుతున్నారు. మా సభ్యులు కూడా కోపతాపాలకు లోనయ్యే పరిస్థితులను వారు సృష్టిస్తున్నారు. మీపై manhandling చేయడం కోసం వారు ప్రయత్నిస్తున్నారు. దీనివల్ల మా సభ్యులు రెచ్చిపోయే ప్రమాదముంది. ఏవైనా అవాంఛనీయ సంఘటనలు జరిగితే దానికి వారే బాధ్యత వహించాలి. ఇది సరైన విధానం కాదని మీద్వారా నేను మనవి చేస్తున్నాను.

(పోడియంపై ఉన్న ప్రధాన ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యులు శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి గౌరవ సభాపతి టేబుల్‌పై ఉన్న పేపర్లు కలిగిన ఫోల్డర్‌ను క్రింద పడేశారు).

(ప్రధాన ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులు శ్రీ వెలగపూడి రామకృష్ణ బాబు పోడియం పైకి వచ్చారు).

(పోడియంపై ఉన్న ప్రధాన ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులంతా సభకు తీవ్ర అంతరాయం కలిగించసాగారు).

(మంత్రులు శ్రీ కారుమూరి వెంకట నాగేశ్వరరావు, శ్రీ కాకాణి గోవర్ధన్ రెడ్డి, అధికార పార్టీ సభ్యులు శ్రీ బియ్యపు మధుసూదన్ రెడ్డి తదితరులు తమ స్థానాల నుంచి ముందుకు వచ్చారు).

(సభకు తీవ్ర అంతరాయం)

(పోడియంపై నిలబడి ఉన్న ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులు శ్రీ నందమూరి బాలకృష్ణ మీసం మెలివేస్తూ "రా" అని వైసీపీ సభ్యులకు సైగ చేశారు)

(సభకు తీవ్ర అంతరాయం)

అధ్యక్షా, బాలకృష్ణ గారిని సినిమాల్లో చూపించమనండి. ఇక్కడ కాదు.

(సభకు తీవ్ర అంతరాయం)

(తమ స్థానాల నుంచి ముందుకు వచ్చిన అధికార పార్టీ సభ్యులను తమతమ స్థానాల్లో కూర్చోవాలని గౌరవ సభాపతి కోరారు).

(పోడియంపై ఉన్న ప్రధాన ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యులంతా "సేవ్ డెమోక్రసీ, సేవ్ ఆంధ్రప్రదేశ్" అంటూ నినాదాలు చేశారు).

(సభలో తీవ్ర అంతరాయం)

MR. SPEAKER: The House is adjourned.

(The House then adjourned at 9.28 a.m.)

ఉ.11.00

(విరామానంతరం సభ ఉ.11.04 గం.లకు తిరిగి సమావేశం అయినది)
(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు తమ స్థానం నుండి లేచి మాట్లాడేందుకు మైక్ ఇవ్వాల్సిందిగా కోరుతూ వెల్ వద్దకు చేరుకున్నారు. అధికార పక్ష సభ్యులు కొందరు తమ స్థానం నుండి లేచి ముందుకు వచ్చి వెల్ వద్దకు వచ్చే ప్రయత్నం చేశారు)

(అధికార, ప్రతిపక్ష సభ్యులను వెల్ లోనికి చేరుకోనీయకుండా మార్షల్స్ అడ్డుగా వెల్ ముందు నిలుచున్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): దయచేసి కూర్చోండి. ఇంపార్టెంట్ అనౌన్స్‌మెంట్ ప్లీజ్.. ఈ రోజు సభ ప్రారంభం కాగానే అత్యంత గౌరవప్రదమైన సభాపతి స్థానాన్ని ప్రతిపక్ష తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు చుట్టుముట్టారు. సభాపతి స్థానాన్ని అగౌరవపరిచే విధంగా కాగితాలు విసిరి వేశారు. ప్రజాస్వామ్యయుతంగా నిరసన తెలియజేయకుండా, ఈ సభ ఔన్నత్యాన్ని తగ్గించేలా తొడలు చరచడం, మీసాలు మెలివేయడం వంటి వికృతచేష్టలు సభలో చేయడమే తప్పు. కానీ సభాస్థానం వద్దకు వచ్చి మీసాలు మెలివేయడం వంటి చర్యలు చేపట్టిన నందమూరి బాలకృష్ణగారు సభా సంప్రదాయాలకు తిలోదకాలు ఇచ్చారు. ఇది తన మెదటి తప్పిదంగా భావించి సభ ఆయనకు మొదటి హెచ్చరిక చేస్తుంది. ఇలాంటి చర్యలు భవిష్యత్‌లో పునరావృతం కాకుండా చూసుకోవల్సిందిగా ఆయనను ఈ సభ హెచ్చరిస్తుంది.

శాసనసభ నియమావళి లోని 365వ నిబంధనను సభ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. ఈ నిబంధన ప్రకారం సభకు సంబంధించిన ఆస్తికి సభ్యులు ఉద్దేశపూర్వకంగా నష్టం కలుగజేసినప్పుడు సభాపతి లేదా ఆయనచే అధికారం ఇవ్వబడిన, నియమించబడిన అధికారి నిర్ధారించినట్టి ఆ ఆస్తి విలువను సభ్యుల నుండి రాబట్టడం జరుగుతుంది. ఈరోజు సభలో శ్రీ కోటంరెడ్డి శ్రీధర్‌రెడ్డి గారు.....

దయచేసి మీ స్థానాల్లో కూర్చోండి.. ప్లీజ్.. అయ్యా.. ప్లీజ్, ట్రెజరీ బెంచెస్ సభ్యులు దయచేసి కూర్చోండి దయచేసి కూర్చోండి. నేను ఒక అనౌన్స్‌మెంట్ చేస్తున్నప్పుడు ఇలా చేయడం సరికాదు. వరప్రసాద్ గారూ, కూర్చోండి. నా అనౌన్స్‌మెంట్‌ను వినండి.. ప్లీజ్..

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు "జగన్‌రెడ్డి.. కక్షపూరిత రాజకీయాలు మానుకో" "జగన్ ప్రొటెక్ట్ సైన్యంలా సీఐడీ" అని రాసి ఉన్న ప్లకార్డులు పట్టుకుని "సేవ్ డెమోక్రసీ" "సేవ్ డెమెక్రసీ" "సైకోపోవాలి, సైకిల్ రావాలి" చంద్రబాబునాయుడుగారిపై నమోదు చేసిన అక్రమ కేసులు ఎత్తివేయాలి, "ఇదేమి రాజ్యం.. ఇదేమి రాజ్యం, దొంగల రాజ్యం.. దోపిడి రాజ్యం" అంటూ ప్రతిపక్ష సభ్యులు నినాదాలు చేయసాగారు)

(అధికార పక్ష సభ్యులు కొందరు తమతమ స్థానాలనుండి లేచి నిలుచున్నారు)

ఈరోజు సభలో సభ్యులు శ్రీ కోటంరెడ్డి శ్రీధర్‌రెడ్డి, శ్రీ అనగాని సత్యప్రసాద్ గారు సభా స్థానంలో ఉన్న ఫైళ్లు చింపివేశారు, బాటిల్ పగలగొట్టారు. స్పీకర్ పోడియం వద్ద ఉన్న మానిటర్‌ను పగలగొట్టారు, దానికి ఉన్న వైరును తుంచి వేశారు. కాబట్టి వీరి ప్రవర్తనను గర్హిస్తూ ఈ మొత్తం వ్యవహారాన్ని పరిశీలించి నివేదిక ఇవ్వవల్సిందిగా ఎథిక్స్ కమిటీని కోరుతున్నాను. అలాగే అటువంటి సభ్యుల ప్రవర్తనను ఖండించక పోతే ఈ సభ మర్యాదను మనం కాపాడలేము. శ్రీ కోటంరెడ్డి శ్రీధర్‌రెడ్డి, శ్రీ అనగాని సత్యప్రసాద్‌లను ప్రస్తుత సమావేశాల చివరి రోజు వరకు సస్పెండ్ చేస్తున్నాను.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నినాదాలు కొనసాగింపు)

MR.SPEAKER: All the questions are deemed to have been answered.

OVERSEAS EDUCATION

Q.No.1995
SARVASRI/SMT./DR.DOLA SREE BALA VEERANJANEYA SWAMY, ASHOK BENDALAM, ANAGANI SATYA PRASAD, DR.NIMMALA RAMANAIDU, MANTENA RAMARAJU, ATCHANNAIDU KINJARAPU, M.L.As.

Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

a. The corporation-wise, year-wise details of the persons benefited under the Overseas Education Scheme from 2019 onwards;

b. Whether it has been brought to the notice of the Government, that the beneficiaries prior to 2019 are being put to hardships for want of release of funds against the said Scheme;

c. Whether it is a fact that the Scheme is not much beneficial to the students due to the present conditions; and

d. If so, the steps taken to benefit more students?

HON'BLE MINISTER FOR SOCIAL WELFARE (Dr.MERUGU NAGARJUNA):

a. Sir, year wise, corporation wise details of beneficiaries since 2019 is mentioned below.

Sl. No.	Dept/ Corporation	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	Total
1	BC	186	0	0	64	13	263
2	EBC	645	0	0	127	31	803
3	Kapu	263	0	0	48	5	316
4	SC	163	0	0	27	5	195
5	ST	23	0	0	0	1	24
6	Minority Welfare	193	0	0	24	12	229
Total		1473	0	0	290	67	1830

b. No, Sir.

c. No, sir. The new scheme is beneficial, as financial assistance being provided is upto ₹125lakhs for SCs/STs/BCs/Minority students and upto ₹100lakhs for other students, whereas the financial assistance provided under old scheme is only ₹10 to 15lakhs.

d. Sir, keeping in view the previous lapses, Government have introduced the new scheme “Jagananna Videshi Vidya Deevena” to all the students of SC, ST, BC, EBC, Kapu, Minority category students on saturation mode. The students who got admission in any of the 50 Universities/Institutions in the 21 specified subject categories are eligible for financial assistance for tuition fee upto ₹125lakhs for SC, ST, BC & Minority students and upto ₹100lakhs for others or the actual tuition fee, whichever is less. Annual income limit of the family is also enhanced from ₹6lakhs to ₹8lakhs, so that more number of students could be covered.

YSR FREE CROP INSURANCE

Q.No.2009

SARVASRI THOPUDURTHI PRAKASHREDDY, CHINTALA RAMACHANDRA REDDY, KAILE ANIL KUMAR, MLAs.

Will the Minister for Agriculture be Pleased to State:

a. Whether the State Government aided the financial support to the eligible farmers through YSR Free Crop Insurance Scheme: and

b. If so, the amount of funds released and the number of beneficiaries funds provided so for; the details thereof ?

HON’BLE MINISTER FOR AGRICULTURE AND COOPERATION (SRI KAKANI GOVARDHANAREDDY):

a. Yes sir.

b. Dr.YSR Free Crop Insurance Scheme is being implemented based on e-crop from Kharif 2020 onwards without any financial burden on the farmers. The details submitted as follows:

Crop Year	Claim amount released (₹ in Cr)	No.of beneficiaries (Lakhs)	Date of Release
2020-21	1739.00	13.00	25.05.2021
2021-22	2977.80	15.60	14.06.2022
*2022-23	1117.28	10.25	08.07.2023
Total	**5834.08**	**38.85**	

*2022 Kharif claims released. Rabi 2022-23 claims shall be released in October, 2023.

REPRESENTATION OF SCs, STs, AND BCs IN NOMINATED POSTS

Q.No.1953

SARVASRI DR.NIMMALA RAMANAIDU, ASHOK BENDALAM, DR.DOLA SREE BALA VEERANJANEYA SWAMY, P.G.V.R.NAIDU, MLAs.

Will the Chief Minister be pleased to state:-

a) Whether it is a fact that there is no representation from SCs, STs and BCs in the posts of TTD Chairman, Advisors to Government, CEOs etc;

b) The year-wise details of SCs, STs and BCs appointed in such posts from the year 2019-20 to till date; and

c) At what time reservations will be implemented to SCs, STs and BCs in these posts?

HON'BLE CHIEF MINISTER (SRI Y.S. JAGAN MOHAN REDDY):

a) No, Sir.
b) List enclosed.
c) Reservations have already been implemented.

Sl.No.	Name of the Post	SCs	STs	BCs	Total
1	Chairpersons of Corporations	18	2	98	118
2	Directors of Corporations	60	11	795	866
3	Agricultural Marketing Committees – Chairpersons	16	10	61	87
4	Agricultural Marketing Committees – Members	324	162	648	1,134
5	Temple Committees	526	465	1512	2,503
6	Board of Tirumala Tirupati	1	1	5	7

	Devastanams (Present Board)				
7	DCCBs - Chairpersons	--	--	5	5
8	DCCBs- Persons	12	6	30	48
9	Advisors	3	--	5	8
	Total	960	657	3,159	4,776

EXPANSION OF ROADS IN MANGALAGIRI – TADEPALLI CORPORATION

Q.No.1937

SRI ALLA RAMA KRISHNA REDDY, MLA.

Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

a) Whether the Government has noticed the need for widening of roads within Mangalagiri-Tadepalli Municipal Corporation area; and

b) If so, the steps to be taken by the Government to sanction funds for the expansion of said roads?

HON'BLE MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT (DR.AUDIMULAPU SURESH):

a) Yes, Sir.

b) The Mangalagiri-Tadepalli Municipal Corporation has identified certain roads for development and improvement including widening of roads in Mangalagiri-Tadepalli Municipal Corporation with an estimated cost of an ₹160.56Crores. Government have released an amount of ₹137.11Crores under Special Grant vide G.O.Rt.No.695, MA&UD (Budget) Dept., dt:16.09.2022 and out of which ₹13.35Crs value of works pertains to widening of roads.

IRRIGATION PROJECTS

Q.No.1997(6)

SARVASRI GORANTLA BUTCHAIAH CHOWDARY, YELURI SAMBA SIVA RAO, ASHOK BENDALAM, PAYYAVULA KESHAV, NIMMALA RAMANAIDU, ATTCHANNAIDU KINJARAPU, MLAs.

Will the Minister for Irrigation (Water Resources) be pleased to state:

a) The details of progress of Irrigation Projects taken up in the State,

b) The project-wise details of funds allocated and amounts spent for the construction of the said projects from 2019,

c) The Project wise details, at what time these projects will be completed?

HON'BLE MINISTER FOR IRRIGATION (SRI AMBATI RAMBABU):

a. The details of progress of Irrigation Projects taken up in the State are herewith appended as Annexure-I.

b. The abstract of funds allocated and amounts spent for the construction of the said projects from 2019 are as follows:

(₹ in Crores)

Sl.No	Year	Budget	Expenditure
1	2019-20	13139.05	6812.9
2	2020-21	11805.74	6057.47
3	2021-22	13237.79	7144.06
4	2022-23	11482.37	7102.48
5	2023-24	11908.2	4942.7
	Total	61573.15	32059.61

The project wise details are enclosed as Annexure- II

c. The Government is planning to execute the projects as per the proposed target dates as appended as Annexure – III.

Annexure- I		
Details of progress of irrigation projects		
	Name of the Project	**Progress in %**
I	**Major Irrigation Projects**	
1	B.R.R.Vamsadhara Stage II-Ph-I	100.00%
	B.R.R.Vamsadhara Stage II-Ph-II	92.00%
2	A) Thotapalli Barrage	83.00%
	B)Gajapathinagaram Branch Canal	43.00%
3	Polavaram Project	73.69%(Works) 48.79%
4	Polavaram RMC (Pattisam) Lift	100.00%
5	Purushothpatnam Lift Irrigation Scheme	100.00%
6	Chagalnadu LIS	100.00%
7	Pushkara LI Scheme	98.72%
8	Venkatanagaram Pumping Scheme	83.19%
9	Tadipudi LI Scheme	78.00%
10	Uttarandha Sujala Sravanthi Ph-I Uttarandha Sujala Sravanthi Ph-II	0.27%
11	Chintalapudi LIS	68.39%
12	Dr. K.L.Rao Sagar Pulichintala	100.00%
13	Modernization of Nagarjunasagar	100.00%
14	Gundlakamma Reservoir	98.00%
15	Pula Subbaiah Veligonda	75.00%
16	Ramatheertham Balancing Reservoir	100.00%
17	Telugu Ganga	89.76%
18	Somasila - Swarnamukhi Link Canal	77.26%
19	Somasila	85.00%
20	Somasila High Level Lift Canal Ph-I Somasila High Level Lift Canal Ph-II	33.00%
21	GNSS (Phase-I) GNSS (Phase- II)	95.00% 63.56%
22	GKLIS	96.00%
23	Chitravati Balancing Reservoir Right Canal (Lingala Canal)	94.76%
24	Gandikota-CBR Lift System	5 lifts completed. 6th lift -25.80%
25	Pulivendula Branch canal	76.00%
26	Mylavaram Modernisation	80.00%
27	SRBC	91.50%
28	Siddhapuram LIS	73.32%
29	HNSS (Phase-I & Phase-II)	Ph I- 94%; Ph II- 82%
30	Guru Raghavendra incl Pulikanumma LIS	100.00%
31	PABR - Stage II(TBP- HLC Stage- II)	96.00%
	Medium irrigation Projects	
32	Madduvalasa Stage-I	100.00%
	Madduvalasa Stage-II	78.99%

33	Mahendratanaya off shore Reservoir	38.00%
34	Jhanjhavathi Reservoir	80.38%
35	Tarakarama Thirthasagaram	41.00%
36	Peddagadda Reservior	100.00%
37	Pedderu	100.00%
38	Surampalem	100.00%
39	Musurumilli	95.00%
40	Bhupathipalem reservoir	100.00%
41	Kovvadakalva	100.00%
42	Paleru Reservoir	33.00%
43	Yerram Chinapoli Reddy Korisapadu LIS	66.00%
44	Veligallu	100.00%
45	Swarnamukhi Barrage	100.00%
46	KC Canal Lift	100.00%
47	Water supply to Western parts of Kurnool Dist (68 Tanks)	82.77%
	Modernisations	
48	Modernisation of Nagavali (Under Thotapalli)	23.38%
49	Modernisation of Yeleru Delta Ph-I	69.00%
	Modernisation of Yeleru Delta Ph-II	
50	Modernisation of Godavari Delta	55.00%
51	Modernisation of Krishna Delta	78.51%
52	Modernisation of Penna River Canal System	88.65%
	Sangam Barrage	95.00%
	Nellore Barrage	86.35%
	Modernisation of Kanupur Canal system	72.37%
53	(A) Modernisation of TBP-HLC	68.00%
	(Modernization of Guntakal Branch canal	
	Modernization of TBP HLC, Dharmavaram Branch canal & Nagardona Reservoir	
	Modernisation of MPSC	50.00%
54	(B)Modernization of TBP LLC	100.00%
	Flood Banks	
55	Flood Banks of Vamsadhara & Nagavali	22.84%
56	(a) Flood Banks of Godavari	100.00%
	(b) Flood Banks of Krishna	96.31%
57	Flood Banks in Kurnool	0.86%
	Flood Banks in Nandyal	20.00%
58	Flood Banks in Nellore District	68.09%
59	YSR Palnadu Lift Scheme (Payments made from APWRDC)	20.44%
60	Rayalaseema Lift Scheme (Payments made from APRDMPDCL)	20.37%

Annexure- II

Details of funds allocated and expenditure incurred on Irrigation Projects from 2019

	Name of the Project	2019-20		2020-21		2021-22		2022-23		2023-24		2019-20 to 2023-24	
		Budget	Expenditure	Budget	Expenditure	Budget	Expenditure	Budget	Expenditure	Budget	Expenditure	Total Budget	Total Expenditure
I	**Major Irrigation Projects**												
1	B.R.R. Vamsadhara Stage II-Ph-I	147.13	0.74	135.52	0.78	42.18	0.00	103.83	0.00	180.78	0.00	609.44	1.52
	B.R.R. Vamsadhara Stage II-Ph-II		77.94		50.06		52.19		172.53		21.18		373.90
2	A) Thotapalli Barrage	156.00	13.65	225.68	37.28	189.70	1.35	126.61	4.26	80.85	0.23	778.84	56.77
	B)Gajapathinagaram Branch Canal		3.51		1.20		0.00		0.00		0.00		4.71
3	Polavaram Project	4514.68	875.30	4367.33	1089.27	4510.41	2635.30	4163.11	905.80	5042.47	106.15	22598.00	5611.82
4	Polavaram RMC (Pattisam) Lift		0.04		0.00	8.76	391.15		0.00	8.76	0.00	399.91	391.19
5	Purushothpatnam Lift Irrigation Scheme	300.00	114.78	100.00	0.00	14.33	4.01	20.00	0.00	10.00	103.66	444.33	222.45
6	Chagalnadu LIS	2.05	12.48	1.05	1.97	0.53	5.46	0.53	2.22	0.00	0.00	4.16	22.13

7	Pushkara LI Scheme	35.20	18.37	25.48	10.66	26.22	24.54	1.31	0.45	1.72	0.52	89.93	54.54
8	Venkatanagaram Pumping Scheme	10.50	1.83	8.80	0.77	4.85	3.90	9.05	1.71	4.00	0.00	37.20	8.21
9	Tadipudi LI Scheme	55.00	9.51	57.37	1.93	46.49	15.73	50.00	18.27	22.08	0.15	230.94	45.59
10	Uttarandha Sujala Sravanthi Ph-I	170.06	3.70	107.96	0.00	79.95	0.00	297.50	2.09	141.79	0.00	797.26	5.79
	Uttarandha Sujala Sravanthi Ph-II		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00
11	Chintalapudi LIS	720.00	0.00	115.00	0.00	301.48	0.00	487.00	0.00	0.00	0.00	1623.48	0.00
12	Dr. K.L.Rao Sagar Pulichintala	91.78	19.84	69.02	6.98	31.27	10.35	31.27	5.42	31.27	3.88	254.61	46.47
13	Modernization of Nagarjunasagar	0.40	0.00	0.40	0.00	0.25	0.00	0.25	0.00	0.10	0.00	1.40	0.00
14	Gundlakamma Reservoir	28.00	4.93	17.80	7.23	10.00	7.36	30.00	2.95	30.00	1.03	115.80	23.50
15	Pula Subbaiah Veligonda	485.10	333.86	965.41	318.21	1595.38	193.28	856.15	108.10	101.47	23.01	4003.51	976.46
16	Ramatheertham Balancing Reservoir	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
17	Telugu Ganga	100.97	57.25	97.55	125.68	219.58	193.04	188.99	58.91	497.68	121.76	1104.77	606.64
18	Somasila - Swarnamukhi Link Canal	42.00	8.91	10.10	0.00	57.05	8.67	62.55	0.80	41.92	0.65	213.62	19.04

19	Somasila	112.14	116.30	120.97	76.82	14.48	88.77	5.75	87.90	196.47	432.26	453.97		
20	Somasila High Level Lift Canal Ph-I		31.63	47.30		0.00		4.00		5.40		88.33		
	Somasila High Level Lift Canal Ph-II		0.00	0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		
21	GNSS (Phase-I)	391.08	17.27	92.97	251.36	460.86	439.31	105.92	855.35	482.47	3110.96	1159.49		
	GNSS (Phase-II)		45.07	31.76		257.52		231.70		410.71		976.76		
22	GKLIS		27.57	6.31		10.02		0.00		0.00		43.90		
23	Chitravati Balancing Reservoir Right Canal (Lingala Canal)	127.61	2.86	1.62	149.27	5.54	238.96	5.39	106.61	6.21	692.20	21.62		
			69.75			238.96								
24	Gandikota-CBR Lift System		25.23	75.82		20.80		22.12		39.84		183.81		
25	Pulivendula Branch canal		0.67	7.73		5.39		53.52		17.09		84.40		
26	Mylavaram Modernisation	4.83	0.00	0.00	6.78	0.00	6.10	0.44	5.69	0.00	29.40	0.44		
27	SRBC	35.65	34.85	9.52	5.84	5.83	55.74	0.00	42.75	9.76	243.89	59.96		
28	Siddhapuram LIS	8.00	2.95	0.40	3.04	6.35	1.00	0.00	0.00	0.00	15.04	9.70		
29	HNSS (Phase-I & Phase-II)	1138.54	232.66	240.50	516.81	31.31	148.14	542.87	122.69	172.43	2493.33	1219.77		
30	Guru Raghavendra incl	47.50	21.68	2.83	14.00	5.36	22.82	0.00	24.64	0.00	157.46	29.87		

	Pulikanumma LIS															
31	PABR - Stage II(TBP- HLC Stage- II)	90.41	8.32	77.34	0.00	170.08	0.00	67.55	0.02	21.86	0.00	427.24	8.34			
	Medium irrigation Projects															
32	Madduvalasa Stage-I	9.50	0.00	8.17	0.00	8.50	0.00	5.00	0.00	0.18	0.00	31.35	0.00			
	Madduvalasa Stage-II		0.10		0.90		0.09		0.21		0.04		1.34			
33	Mahendratana ya off shore Reservoir	42.00	1.13	97.00	20.52	227.00	5.33	50.25	0.00	9.35	0.00	425.60	26.98			
34	Jhanjhavathi Reservoir	5.08	0.05	5.02	2.08	5.02	0.00	5.02	0.00	0.39	0.00	20.53	2.13			
35	Tarakarama Thirthasagara m	41.00	5.63	89.00	23.51	201.00	37.81	124.50	0.00	50.00	19.89	506.50	76.84			
36	Peddagadda Reservior	0.10	0.00	0.10	0.00	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.21	0.00			
37	Pedderu	0.55	0.00	0.30	0.00	0.11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.96	0.00			
38	Surampalem	4.60	0.53	0.91	0.82	0.82	0.44	2.51	0.00	1.24	0.00	10.08	1.79			
39	Musurumilli	22.15	0.13	20.56	0.05	0.30	0.09	5.17	0.00	0.01	0.00	48.19	0.27			
40	Bhupathipalem reservoir	4.27	0.30	0.65	0.59	0.80	0.32	0.80	0.03	0.30	0.21	6.82	1.45			
41	Kovvadakalva	0.10	0.00	0.10	0.00	0.10	0.06	0.00	0.00	0.00	0.00	0.30	0.00			
42	Paleru Reservoir	5.00	1.29	2.17	0.52	1.38	0.00	5.00	0.00	0.00	0.00	13.55	1.81			

43	Yerram Chinapoli Reddy Konsapadu LIS	10.00	0.00	0.30	0.10	2.60	1.76	6.60	0.00	0.74	0.00	20.24	1.86
44	Veligallu	0.00	0.00	6.10	0.00	2.80	0.00	1.00	0.00	1.65	0.00	11.55	0.00
45	Swarnamukhi Barrage	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
46	KC Canal Lift	29.53	56.00	111.66	41.12	64.79	0.00	74.65	0.00	225.22	0.00	505.85	97.12
47	Water supply to Western parts of Kurnool Dist (68 Tanks)		22.43		49.39	108.00	57.69	10.50	17.23	56.50	18.86	175.00	165.60
	Modernisations												
48	Modernisation of Nagavali (Under Thotapalli)	0.00	0.00	0.00	15.96	0.00	7.63	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	23.59
49	Modernisation of Yeleru Delta Ph-I	19.82	8.45	13.62	4.46	17.75	0.00	11.14	0.00	7.83	0.00	70.16	12.91
	Modernisation of Yeleru Delta Ph-II		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00
50	Modernisation of Godavari Delta	115.10	42.00	50.10	31.50	65.10	26.33	65.10	24.04	14.47	0.00	309.87	123.87
51	Modernisation of Krishna Delta	512.01	85.32	201.00	30.71	370.00	41.23	55.00	47.43	202.61	40.04	1340.62	244.73
52	Modernisation of Penna River Canal System	50.00	7.74	24.48	0.00	210.00	0.00	100.00	25.37	77.54	0.00	462.02	33.11

	Sangam Barrage		26.44		51.82		38.50		12.13		0.00		128.88	
	Nellore Barrage	6.75			20.09		40.16		21.00		0.00		88.00	
	Modernisation of Kanupur Canal system	17.00	2.59	6.50	4.11	260.00	0.00	10.00	0.00	8.38	0.00	301.88	6.70	
53	(A) Modernisation of TBP-HLC	100.50	4.00	87.43	3.93	430.08	0.00	77.55	9.45	30.24	11.67	725.80	29.05	
	(Modernization of Guntakal Branch canal		35.86		0.00		0.00		67.16		0.00		103.02	
	Modernization of TBP HLC, Dharmavaram Branch canal & Nagardona Reservoir		5.72		0.00		0.00		0.00		0.00		5.72	
	Modernisation of MPSC		4.67		0.00		50.38		0.00		0.00		55.05	
54	(B)Modernization of TBP LLC	30.10	9.19	30.10	18.72	30.32	33.57	22.00	8.79	80.93	83.85	193.45	154.12	
	Flood Banks													
55	Flood Banks of Vamsadhara & Nagavali	93.10	4.90	87.23	4.21	196.15	5.27	189.63	0.00	196.15	0.00	762.26	14.38	
56	(a) Flood Banks of Godavari		5.73		1.12		0.00		0.00		0.00		6.85	
	(b) Flood Banks of Krishna		10.41		7.73		46.40		16.83		22.71		104.08	
57	Flood Banks in Kurnool		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00	

	Flood Banks in Nandyal	0.00			0.00			0.00			0.00			0.00			0.00		
58	Flood Banks in Nellore District	3.36			1.13			0.00			6.26			0.00			10.75		
	Sub Total- I	**2474.42**	**9263.11**		**2624.84**	**10535.06**		**4752.79**	**8317.96**		**2511.17**	**8426.11**		**1969.88**	**46850.77**		**14333.10**		
1	Command Area Development Authority	171.20	411.46	488.06	139.33	558.18	125.33	516.41	42.93	180.02	497.61	100.94	2471.72	716.82					
2	Ground Water Department	35.46	40.38	49.27	33.71	43.09	33.11	42.93	35.81	38.66	17.70	214.33	155.79						
3	Minor Irrigation Department including APSIDC	578.37	424.78	662.99	313.41	367.39	329.71	294.17	722.10	485.31	590.42	2234.64	2534.01						
4	Other Projects expenditure including salaries and other expenditure	1732.73	1666.01	2012.59	2207.67	1734.07	1434.49	2310.90	2633.47	2460.51	2203.80	10184.08	10212.16						
	Sub Total -II	**2517.76**	**2542.63**	**3212.91**	**2694.12**	**2702.73**	**1922.64**	**3164.41**	**3571.40**	**3482.09**	**2912.86**	**15104.77**	**13618.78**						
	Sub Total -III (Sub Total- I+II) (Amount downloaded from CFMS for 2019-20 to2023-24	**4992.18**	**11805.74**	**13139.05**	**5318.96**	**13237.79**	**6675.43**	**11482.37**	**6082.57**	**11908.20**	**4882.74**	**61573.15**	**27951.88**						
5	RD Funds spent	1014.22			0.00		0.00		0.00		0.00	0.00	1014.22						
6	Forest Department Expenditure towards	0.00			0.00		0.00		0.00		0.00	0.00	0.00						

	NEERU-CHETTU													
	Sub Total - IV	**0.00**	**1014.22**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**1014.22**
7	YSR Palnadu Lift Scheme (Payments made from APWRDC)	0.00		389.32		133.97		320.93		0.00		0.00		844.22
8	Rayalaseema Lift Scheme (Payments made from APRDMPDCL)	0.00		0.00		0.00		698.98		40.64		0.00		739.62
9	Chintalapudi LI Scheme (Payments made from APWRDC)	806.50		349.19		334.66		0.00		19.33				1509.68
	Sub Total -V	**0.00**	**806.50**	**738.51**	**0.00**	**468.63**	**0.00**	**1019.91**	**0.00**	**59.97**		**0.00**		**3093.52**
	Grand Total (Sub Total III+IV+V) Total Expenditure Incurred	**13139.05**	**6812.90**	**6057.47**	**13237.79**	**7144.06**	**11482.37**	**7102.48**	**11908.20**	**4942.71**		**61573.15**		**32059.62**

ANNEXURE - III		
	Name of the Project	**Proposed target date**
	Major Irrigation Projects	
1	B.R.R.Vamsadhara Stage II-Ph-I	Feb,2024
	B.R.R.Vamsadhara Stage II-Ph-II	
2	A) Thotapalli Barrage	June,2025
	B)Gajapathinagaram Branch Canal	June,2025
3	Polavaram Project	Dec,2025
4	Polavaram RMC (Pattisam) Lift	Completed
5	Purushothpatnam Lift Irrigation Scheme	Completed
6	Chagalnadu LIS	Completed
7	Pushkara LI Scheme	Completed
8	Venkatanagaram Pumping Scheme	Completed
9	Tadipudi LI Scheme	June,2024
10	Uttarandha Sujala Sravanthi Ph-I	June,2026
	Uttarandha Sujala Sravanthi Ph-II	
11	Chintalapudi LIS	August,2024
12	Dr. K.L.Rao Sagar Pulichintala	Completed
13	Modernization of Nagarjunasagar	Completed
14	Gundlakamma Reservoir	June,2024
15	Pula Subbaiah Veligonda	August, 2024
16	Ramatheertham Balancing Reservoir	Completed
17	Telugu Ganga	Completed
18	Somasila - Swarnamukhi Link Canal	Aug,2025
19	Somasila	Completed
20	Somasila High Level Lift Canal Ph-I	June,2026

	Somasila High Level Lift Canal Ph-II	
21	GNSS (Phase-I)	July,2025
	GNSS (Phase- II)	Sept, 2028
22	GKLIS	July 2025
23	Chitravati Balancing Reservoir Right Canal (Lingala Canal)	Aug, 2025
24	Gandikota-CBR Lift System	Oct, 2026
25	Pulivendula Branch canal	March,2025
26	Mylavaram Modernisation	July, 2026
27	SRBC	Pre Closed.
28	Siddhapuram LIS	Pre Closed
29	HNSS (Phase-I & Phase-II)	Dec,2025
30	Guru Raghavendra incl Pulikanumma LIS	Completed
31	PABR - Stage II(TBP- HLC Stage- II)	Pre Closed due to land acquisition issues
	Medium irrigation Projects	
32	Madduvalasa Stage-I	Completed
	Madduvalasa Stage-II	Aug,2025
33	Mahendratanaya off shore Reservoir	August,2025
34	Jhanjhavathi Reservoir	Work stopped due to interstate issues
35	Tarakarama Thirthasagaram	June,2025
36	Peddagadda Reservior	Completed
37	Pedderu	Completed
38	Surampalem	Completed
39	Musurumilli	Canal work Completed
40	Bhupathipalem reservoir	Completed
41	Kovvadakalva	Completed
42	Paleru Reservoir	Pre Closed. Govt directed to submit fresh proposal

43	Yerram Chinapoli Reddy Korisapadu LIS	Sept,2025
44	Veligallu	Completed
45	Swarnamukhi Barrage	Completed
46	KC Canal Lift	Completed
47	Water supply to Western parts of Kurnool Dist (68 Tanks)	Inaugurated by the Hon'ble CM on 19.09.2022
	Modernisations	
48	Modernisation of Nagavali (Under Thotapalli)	April,2025
49	Modernisation of Yeleru Delta Ph-I	June,2025
	Modernisation of Yeleru Delta Ph-II	
50	Modernisation of Godavari Delta	June,2026
51	Modernisation of Krishna Delta	Nov,2025
52	Modernisation of Penna River Canal System	Govt issued orders for preclosure of work
	Sangam Barrage	Inaugurated by Hon'ble CM on 06.09.2022
	Nellore Barrage	Inaugurated by Hon'ble CM on 06.09.2022
	Modernisation of Kanupur Canal system	Pre closed as per Govt orders
53	(A) Modernisation of TBP-HLC	August 2026
	(Modernization of Guntakal Branch canal	
	Modernization of TBP HLC, Dharmavaram Branch canal & Nagardona Reservoir	
	Modernisation of MPSC	
54	(B)Modernization of TBP LLC	Completed
	Flood Banks	
55	Flood Banks of Vamsadhara & Nagavali	Pre Closed as per Govt orders
56	(a) Flood Banks of Godavari	Completed
	(b) Flood Banks of Krishna	Pre Closed as per Govt orders
57	Flood Banks in Kurnool	Pre Closed as per Govt orders
	Flood Banks in Nandyal	Pre Closed as per Govt orders

58	Flood Banks in Nellore District	Pre Closed as per Govt orders
59	YSR Palnadu Lift Scheme (Payments made from APWRDC)	July,2026
60	Rayalaseema Lift Scheme (Payments made from APRDMPDCL)	August,2025

HONORARIUM TO IMAMS, MOUZANS AND PASTORS

Q.No.1985

SARVASRI ABDUL HAFEEZ KHAN, MOHAMMAD MUSTHAFA SHAIK, M.NAWAZ BASHA, MLAs.

Will the DEPUTY CHIEF MINISTER FOR (MINIORITY WELFARE) be pleased to state:

a) Whether any monthly honorarium is being paid to the eligible Imams and Mouzans in the Maszids and the details of the said Scheme;

b) Whether any honorarium is being paid to the Pastors for performing religious duties in Churches in the State and the details of the said Scheme; and

c) Whether there are any applications pending for payment of honorarium to Imams and Mouzans as on date; if so, the details thereof?

HON'BLE DEPUTY CHIEF MINISTER (AMZAD BHASHA SHAIK BEPARI):

a) Yes Sir, Honorarium is being paid to Imams @ ₹10,000/- and Mouzans @ ₹5,000/- per month to the income less Masjids and details of the said Scheme is furnished at Annexure-I.

b) Yes Sir, Honorarium is being paid to Pastors @ ₹5,000/- per month in the churches and details of the said Scheme is furnished at Annexure-II.

c) Yes Sir, 1230 new applications are under scrutiny for payment of honorarium to Imams and Mouzans as on date and the same are under consideration before the Government. Details are enclosed at Annexure-III.

ANNEXURE-I

Details of Honorarium paid to the eligible Imams and Mouzans in the Maszids

Sl. No.	Name of the District	From June, 2019-20		2020-21		2021-22		2022-23		2023-24 (As on 14-09-2023)		Total Amount Transferred From June, 2019 to 2023-24 (As on 14-09-2023) (Rs. in Lakhs)	No. of Beneficiaries
		Amount Transferred (Rs. in Lakhs)	No. of Beneficiaries	Amount Transferred (Rs. in Lakhs)	No. of Beneficiaries	Amount Transferred (Rs. in Lakhs)	No. of Beneficiaries	Amount Transferred (Rs. in Lakhs)	No. of Beneficiaries	Amount Transferred (Rs. in Lakhs)	No. of Beneficiaries		
1	Anantapuramu	411.44	594	612.64	614	991.80	597	1080.00	601	542.70	605	3638.58	605
2	Chittoor	404.40	504	496.56	522	876.96	522	939.60	522	469.80	522	3187.32	522
3	East Godavari	195.60	207	198.72	207	313.12	206	373.20	208	189.00	210	1269.64	210
4	Guntur	726.00	674	647.04	674	1020.87	679	1234.80	688	619.65	689	4248.36	689
5	Krishna	400.56	375	366.48	383	575.40	384	687.60	384	349.05	390	2379.09	390
6	Kurnool	699.12	796	763.84	793	1331.16	794	1428.15	794	715.50	795	4937.77	795
7	Prakasam	316.40	373	358.08	373	570.00	375	676.80	376	338.40	376	2259.68	376
8	SPSR Nellore	72.48	510	579.60	484	832.64	542	973.80	541	486.45	540	2944.97	540
9	Srikakulam	34.40	43	41.28	43	65.36	43	77.40	43	38.70	43	257.14	43
10	Viskhapatnam	112.48	118	113.28	118	179.36	118	212.40	118	106.20	118	723.72	118
11	Vizianagaram	42.64	49	48.72	49	76.00	50	90.00	50	45.60	51	302.96	51
12	West Godavari	180.24	206	197.04	206	311.60	205	370.80	206	185.40	206	1245.08	206
13	YSR Kadapa	355.68	434	485.52	434	659.68	434	781.20	434	391.20	435	2673.28	435
	TOTAL:	3951.44	4883	4908.80	4900	7803.95	4949	8925.75	4965	4477.65	4980	30067.59	4980

ANNEXURE-II
DETAILS OF HONORARIUM PAID TO THE PASTORS

Sl. No.	District Name	2022-23		2023-24		Total No. of Beneficiaries	Total Amount Transferred (Rs. In Lakhs)
		No. of Beneficiaries	Amount (Rs. In Lakhs)	No. of Beneficiaries	Amount (Rs. In Lakhs)		
1	BAPATLA	349	106.20	349	87.25	349	193.45
2	PALNADU	286	87.20	286	71.50	286	158.70
3	TIRUPATI	241	80.60	241	60.25	241	140.85
4	SRI POTTI SREERAMULU	493	155.40	493	120.25	493	275.65
5	SRI SATHYA SAI	117	40.00	117	29.25	117	69.25
6	VIZIANAGARAM	142	46.60	142	35.50	142	82.10
7	YSR	165	53.80	165	41.25	165	95.05
8	KRISHNA	519	169.40	519	129.75	519	299.15
9	ANAKAPALLI	345	111.20	345	86.25	345	197.45
10	ANNAMAYYA	92	27.00	92	23.00	92	50.00
11	KAKINADA	744	248.00	744	186.00	744	434.00
12	NTR	526	160.20	526	131.50	526	291.70
13	EAST GODAVARI	518	169.40	518	129.50	518	298.90
14	KURNOOL	129	40.40	129	32.25	129	72.65
15	ANANTHAPURAMU	235	78.20	235	58.75	235	136.95
16	Dr BR Ambedkar Konaseema	510	158.60	510	120.50	510	279.10
17	NANDYAL	191	66.60	191	47.75	191	114.35
18	WEST GODAVARI	343	117.00	343	85.75	343	202.75
19	SRIKAKULAM	188	58.80	188	47.00	188	105.80
20	PARVATHIPURAM MANYAM	92	24.80	92	23.00	92	47.80
21	VISAKHAPATNAM	196	64.80	196	49.00	196	113.80
22	ALLURI SEETHARAMA RAJU	57	17.60	57	14.25	57	31.85
23	PRAKASAM	601	204.80	601	150.25	601	355.05
24	CHITTOOR	137	47.40	137	34.25	137	81.65
25	ELURU	807	261.60	807	201.75	807	463.35
26	GUNTUR	404	129.00	404	101.00	404	230.00
	TOTAL	**8427**	**2724.60**	**8427**	**2096.75**	**8427**	**4821.35**

ANNEXURE-III

Details of applications pending for payment of Honorarium to Imams and Mouzans		
Sl.No.	District	No.of applications pending for payment
1	ANANTAPURAMU	93
2	CHITTOOR	136
3	EAST GODAVARI	18
4	GUNTUR	98
5	KRISHNA	70
6	KURNOOL	331
7	SPSR NELLORE	78
8	PRAKASAM	140
9	SRIKAKULAM	2
10	VISAKHAPATNAM	19
11	VIZIANAGARAM	5
12	WEST GODAVARI	42
13	YSR KADAPA	198
	TOTAL	1230

MEGA SEED PARK

Q.No.1967

SARVASRI PAYYAVULA KESHAV, YELURI SAMBASIVA RAO, ANAGANI SATYA PRASAD, ATCHANNAIDU KINJARAPU, MLAs

Will the MINISTER FOR AGRICULTURE be pleased to state:

a) The progress of works of the Mega Seed Park proposed to be set up at Thangadancha in Kurnool district; and

b) The steps taken by the Government to establish seed processing industries in the Mega Seed Park?

HON'BLE MINISTER FOR AGRICULTURE AND COOPERATION (SRI KAKANI GOVARDHANAREDDY):

a) During the year 2018, AP State Mega Seed Park was incorporated as a Company under Companies Act, 2013 with a proposal to establish Centre of Excellence for Research and Training with research farm in 50 acres having facilities of Greenhouse complex, and state of the art seed testing laboratory building along with model automated processing plant. It was proposed to allot the lands to the Private Seed Processing Units at the rate of 2.5 acres and 5 acres each. But no work were taken up during 2018 & 2019. The proposals were reviewed and the proposals were revised as some of the components proposed initially were not required as the Government have established 147 Integrated Agri. Labs and 13 District level Agri.Labs for testing the Quality of Seed and other inputs covering the entire state in a decentralized manner. The State also taking measures to establish Seed

Processing Units at village level in 33 locations initially in a decentralized manner. The lands of Mega Seed Park and the climate prevailing in the locality is more suitable for Seed Production. The Mega Seed Park is effectively being utilized for the Production of Foundation Seed and Certified Seed in important Crops viz. redgram, soyabean, paddy, groundnut, bengalgram, millets. The Seed Produced in the Mega Seed Park is being Utilized state wide for further seed multiplication and distribution to farmers through Dr. YSR RBKs.

b) The lands of Mega Seed Park and the climate prevailing in the locality is more suitable for Seed Production and conduct of the varietal trails. It is also proposed to establish Agriculture Research Institute in the Mega Seed Park having components of Advance Seed Research and Technology Centre, AICRP Centre, Hybrid/Varietal Development Centre, Seed Gene Bank etc. for better utilization of the Mega Seed Park facility for the benefit of the Farmers of the State.

TRIBAL WELFARE SCHEMES

Q.No.1994

SARVASRI/SMT. TELLAM BALA RAJU, SMT VISWASARAYI KALAVATHI, CHETTI PALGUNA, NAGULAPALLI DHANALAKSHMI, KOTTAGULLI BHAGYA LAKSHMI, MLAs.

Will the DEPUTY CHIEF MINISTER (TRIBAL WELFARE) be pleased to state:

(a) The steps taken by the Government for strengthening and implementation of the schemes for welfare of Tribals;

(b) The particulars of expenditure incurred by the Government on the welfare and development of Tribals from 2019 onwards; and

(c) The details of expenditure for the period 2014 to 2019?

HON'BLE DEPUTY CHIEF MINISTER FOR TRIBAL WELFARE (SRI RAJANNA DORA PEEDIKA):

(a) Yes Sir,

The Tribal Welfare Department is taking steps to implement Government flagship pragramme of NAVARATNALU, schemes for the Educational Advancement, activities to improve health status, infrastructure development, Socio-Economic Development through livelihood and skill development activities, Welfare and RoFR activities in the State for the all round development of the 27.39 Lakh Tribals including (11) PVTG communities.

The Government is implementing various schemes viz., Jagananna Ammavodi, Jagananna Vasati Deevena, Jagananna Vidya Deevena, Jagananna Videsi Vidya, YSR Rythy Bharosa, YSR Sunna Vaddi Panta Runalu (farmers), Dr. YSR Free Crop Insurance, Input Subsidy to Farmers,

Matsyakara Bharosa, YSR 'Sunna' Vaddi (SHGs), YSR Pension Kanuka, YSR Cheyutha, YSR Aasara, YSR Bhima, YSR Netanna Nestam, Jagananna Chedodu, YSR Vahana Mitra, MSME Restart, Jagananna Thodu and others like distribution under RoFR Pattas, Schemes through Girijan Co-operative Corporation like procurement of Minor Forest Produce and Agriculture products and pooling of Coffee under Paderu Coffee Project etc. for the welfare of Tribals.

(b) Total ₹20,169Crs of amount was spent for the welfare of Tribals since 2019 to till date under various schemes.

(c) Total ₹5779.21Crs of amount was spent for the welfare of Tribals during 2014-19 under various schemes.

The details of the scheme/Program wise expenditure made during 2014-2019 are furnished. The details are placed on the table of the house.

LAQ No.1994 (Starred)
The details of expenditure for the period 2014 to 2019

Sl. No.	Name of the scheme/programme	2014-2019		
		No. of beneficiaries	Units	Amount (Rs. Crs.)
1	2	3	4	5
1	Construction of Buildings for Integrated Res Schools (RIDF)	355	Number	103.56
2	Construction of Roads under NABARD Programmes (RIDF)	65	Kms	34.51
3	Drinking Water and Sanitation in TW EduInstns (SDS)	1,692	Number	73.74
4	Educational Infrastructure (SDS)	1,715	Number	207.15
5	Buildings for schools complexes	100	Number	44.41
6	Construction & setting up of New Tribal Inst at Vizag	2	Number	0.70
7	Construction of Buildings for Ashram Schools, Boys Hostels, Girls Hostels & VTIs		Number	6.81
8	Construction of Godowns/Storage Points (RIDF)	69	Number	2.19
9	Construction of High School in RIAD Areas	2	Number	0.56
10	Conversion of Hostels into Residential Schools	99,611	Students	851.70
11	Educational Institutions	6,02,268	Students	2324.84
12	Electrification of ST Households, Pumpsets and to install Transformers in TW EdnInstns	2,127	Number	25.00
13	Establishment of Plain Area Tribal Dev Agency	1,931	Number	18.33
14	GiriputrikaKalyanaPathakam	8,037	Number	62.13
15	Grants under Proviso Art 275(1)	5,43,832	Number	249.44
16	Hospitals and Dispensaries	0	Number	0.12
17	Hostel Buildings for 8 Degree colleges in RIAD Areas	0	Number	0.17
18	Implementation of Protection of the Forest Right Act	72,291	Number	15.58
19	Monetary Relief and Legal aid to victims of atrocities of STs	0	Number	0.05
20	Pre Matric Scholarships (BAS)	37,193	Students	100.03
21	Pre Matric Scholarships for Day Scholars	29,939	Students	3.29
22	Promotion of Intercaste Marriages /YSR Kalyana	1,224	Number	9.74
23	Providing Quality Education for STs	0	Number	3.33
24	Reimbursement of Electricity Charges	14,92,528	Number	150.15
25	Residential Jr colleges for Girls in RIAD Areas (SDS)	8	Number	2.12
26	Roads maintenance grant under 13th Finance Commission	0	Number	2.59
27	Schemes under Tribal Area Sub Plan (ACA)	0	Number	33.76
28	Schemes under Article 275 (ACA)	0	Number	9.71
29	Support to TCR & TI	0	Number	0.95

Sl. No.	Name of the scheme/programme	2014-2019		
		No. of beneficiaries	Units	Amount (Rs. Crs.)
1	2	3	4	5
30	Support to TCR & TM	0	Number	28.40
31	VanabandhuKalyanaYojana	98,432	Number	15.08
32	PedarikamPaiGelupu (OBMMS)	39,906	Number	284.80
33	SCA to TSS	1,87,852	Number	79.14
34	CCDP	1,59,416	Number	137.81
35	Innovative & Special Projects	1,04,201	Number	88.20
36	Energisation	1,427	Number	14.27
37	Rejuvenation/ Development of Coffee Plantations	1,28,247	Acres	109.39
38	NSTFDC	793	Number	50.09
39	Land Purchase Scheme	158	Number	9.22
40	Skill Development	87,889	Number	71.99
41	NTR Vidyonnathi	910	Number	12.44
DBT				
42	Pre- Matric Scholarships	1,30,053	Students	49.48
43	Post-Matric Scholarships	3,24,353	Students	492.24
	Total	41,58,626		5,779.21

15TH FINANCE COMMISSION GRANTS TO GRAM PANCHAYATS

Q.No.1964

SARVASRI/DR.NIMMALA RAMANAIDU, ANAGANI SATYA PRASAD, NIMMAKAYALA CHINARAJAPPA, YELURI SAMBASIVA RAO, PAYYAVULA KESHAV, ATCHANNAIDU KINJARAPU, MLAS.

Will the Finance Minister be pleased to state:

a) The year-wise details of funds released for the Gram Panchayats as per the recommendations of 15th Finance Commission from 2019 to till date in the state.

b) The reasons for the diversion of the said funds by the Government; and

c) The steps taken by the Government to reallocate those funds to the Panchayats?

HON'BLE MINISTER FOR FINANCE (SRI BUGGANA RAJENDRANATH):

a) Sir, the details of grants released to the gram panchayats, as per the recommendations of the 14th & 15th Finance Commission, for the period from 2019 to 19-09-2023, are as detailed hereunder;

(₹in crore)

S.No	Finance Commission	Year	Amount recommended by 15th FC	Amount released by GoI	Amount released by GoAP
1	14th Finance Commission	2019-20	2622.13	2336.56	2336.56
2	15th Finance Commission (Interim Period)	2020-21	1837.5	1837.5	1837.5
3	15th Finance Commission	2021-22	1357.3	1338.52	1338.52
4	15th Finance Commission	2022-23	1407.00	689.3*	689.3
5	15th Finance Commission	2023-24(till date)	1421.7	0.00	0.00
		Total	**8645.63**	**6201.88**	**6201.88**
	*2nd instalment amount is yet to be released by Government of India.				

b) Does not arise.

c) Does not arise.

వాయిదా తీర్మానం (ADJOURNMENT MOTION):

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): మాజీ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు అరెస్ట్‌ను గురించి సభ్యులు డా. డోలా శ్రీబాల వీరాంజనేయ స్వామి తదితరులు ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానం తిరస్కరించడమైనది.

ఉ.11.10

("ఇదేమి రాజ్యం ఇదేమి రాజ్యం సైకో రాజ్యం" "జగన్‌రెడ్డీ, కక్షపూరిత రాజకీయాలు మానుకో" "జగన్‌రెడ్డి ప్రైవేటు సైన్యంలా సీఐడి" అని రాసి ఉన్న ప్లకార్డులను పట్టుకుని తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు తీవ్ర నిరసన వ్యక్తం చేయసాగారు.)

శ్రీ టి.జె.ఆర్.సుధాకర్‌బాబు(మైకు లేకుండా): నోరు అదుపులో ఉంచుకోండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్(SRI BUGGANA RAJENDRANATH): అధ్యక్షా, ఈవిధంగా తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు మీ పోడియం దగ్గరకు రావడం చాలా అన్యాయం. గ్లాస్ పగులకొట్టడం

లాంటివి చేస్తున్నారు. ఇలాంటివి చేయడం ఇంచుమించు ఒకరకమైన క్రిమినల్ చర్య. వారు అడిగిన వాయిదా తీర్మానం గురించి వారు సరైన ఫార్మాట్‌లో వస్తే చర్చించడానికి వారు అడిగిన దానికంటే ఎక్కువ సమాచారం ప్రభుత్వం తెలియజేస్తుంది. దుర్భాషలాడడం, నోటికి వచ్చినట్లు మాట్లాడడం చాలా అన్యాయం. వారు చేసిన హింసాత్మక చర్యలు సభా సంప్రదాయానికి విరుద్ధంగా ఉన్నాయి. వారిలో అనుభవం ఉన్న వారు కూడా ఈ విధంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయం. బీఏసీ సమావేశానికి వారు వస్తే మాట్లాడదాము.

ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యుల సస్పెన్షన్ (SUSPENSION OF OPPOSITION PARTY MEMBERS):

MR.SPEAKER: "That under Sub Rule (4) of Rule 340 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, the following Members are suspended from the service of the House for the entire session".

1. Sri Anagani Satyaprasad
2. Sri Kotamreddy Sridhar Reddy

వారిద్దరినీ బయటకు తీసుకువెళ్లవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

(చంద్రబాబునాయుడుగారిపై అక్రమకేసులు ఎత్తివేయాలని, పెట్ కంపెనీల సృష్టికర్త జగన్‌రెడ్డి అని రాసి ఉన్న ప్లకార్డులు ప్రదర్శిస్తూ తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు నినాదాలు చేశారు.)

(తీవ్ర అంతరాయం, సభ్యుల మధ్య వాగ్వాదాలు)

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ (SRI BUGGANA RAJENDRANATH): అధ్యక్షా, వారు దొంగతనం, దోపిడీ గురించి మాట్లాడుతున్నారు. ఎవరు దొంగలు, ఎవరు దోపిడీ చేశారనేది చర్చలో తెలుస్తుంది. తమరు వారిని రూల్స్ ప్రకారం ఎప్పుడు చర్చకు అనుమతిస్తే అప్పుడు కూలంకషంగా మాట్లాడి ఎవరు దొంగలో, ఎవరు దోపిడీ చేశారో, ఎవరు ఎవరి భవిష్యత్తుతో చెలగాటమాడుతున్నారో చర్చించడానికి మేము రెడీగా ఉన్నాము. ఊరికే తొడకొట్టడం, మీసం తిప్పడం కాదు.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్ సభలో తమ సెల్‌ఫోన్‌లో వీడియో తీయసాగారు.)

శ్రీమతి ఆర్.కె.రోజా (మైకు లేకుండా): సార్, సెల్‌లో వీడియోలు తీస్తున్నారు.

SRI BUGGANA RAJENDRANATH (MINISTER FOR FINANCE & PLANNING, COMMERCIAL TAXES, LEGISLATIVE AFFAIRS, SKILL DEVELOPMENT & TRAINING): Sir, I beg to move:

"That under Sub Rule (2) of Rule 340 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I request, that the following

Members may be suspended from the service of the House for today i.e. 21st September, 2023".

1. Dr.Bendalam Ashok
2. Sri Kinjarapu Atchannaidu
3. Sri Nandamuri Balakrishna
4. Smt. Adireddy Bhavani
5. Sri Gorantla Butchaiah Chowdary
6. Sri Nimmakayala China Rajappa
7. Sri P.G.V.R.Naidu
8. Sri Gadde Rama Mohan
9. Dr. Nimmala Ramanaidu
10. Sri Manthena Ramaraju
11. Sri Gottipati Ravikumar
12. Sri Eluri Sambasiva Rao
13. Dr.Dola SriBala Veeranjaneya Swamy
14. Dr. Undavalli Sridevi
15. Sri Velagapudi Ramakrishna Babu

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): వీడియోలు తీయవద్దు. What is this? Useless fellow, videos are prohibited, వారిని తీసుకెళ్లండి?

(సైకో జగన్ డౌన్ డౌన్ అని తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు నినాదాలు చేస్తూ సభకు అంతరాయం కలిగించారు.)

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ (SRI BUGGANA RAJENDRANATH): అధ్యక్షా, రూల్స్‌కు వ్యతిరేకంగా ప్రవర్తిస్తున్న వారిని సమావేశాలు మొత్తానికి సస్పెండ్ చేయాలి. మీరు వీడియో తీయవద్దని చెబుతున్నా తెలుగుదేశం పార్టీ వారు వీడియోలు తీయడం చాలా తప్పు. అది చాలా అన్యాయం. దయచేసి వారిపై తగిన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

(తీవ్ర అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): అందరూ కూర్చోండి.

(సైకో జగన్ నశించాలి అని తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు ప్లకార్డులను ప్రదర్శిస్తూ నినాదాలు చేయసాగారు.)

MR SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

"That under Sub Rule (2) of Rule 340 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I request, that the following Members may be suspended from the service of the House for today i.e. 21st September, 2023".

1. Dr. Bendalam Ashok

2. Sri Kinjarapu Atchannaidu
3. Sri Nandamuri Balakrishna
4. Smt. Adireddy Bhavani
5. Sri Gorantla Butchaiah Chowdary
6. Sri Nimmakayala China Rajappa
7. Sri P.G.V.R.Naidu
8. Sri Gadde Rama Mohan
9. Dr. Nimmala Ramanaidu
10. Sri Manthena Ramaraju
11. Sri Gottipati Ravikumar
12. Sri Eluri Sambasiva Rao
13. Dr.Dola SriBala Veeranjaneya Swamy
14. Dr. Undavalli Sridevi
15. Sri Velagapudi Ramakrishna Babu

Those who are for the motion, Please say “Aye”

Those who are against, Please say “No”

“Ayes” have it, “Ayes” have it.

The motion is carried and the Members named are suspended from the service of the House for today i.e. 21st September 2023.

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER: “That under Sub Rule (4) of Rule 340 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, the following Member is suspended from the service of the House for the entire session”.

1. Sri Payyavula Keshav

(అంతరాయం)

శ్రీ షేక్ అంజాద్ భాషా బేపారి (SRI SHAIK AMZATH BASHA BEPARI): అధ్యక్షా, ఈరోజు ఉదయం నుండి శాసనసభలో జరిగిన తీరు చూస్తుంటే బాధగా ఉంది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రజలకు సంబంధించి ఎన్నో సమస్యలు ఉన్నాయి. పవిత్రమైన ఈ శాసనసభలో ప్రజలకు సంబంధించిన అనేక అంశాలపై చర్చ జరగాల్సిన పరిస్థితులలో తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యులు దాడిచేయడానికి ఏవిధంగా మీ ముందుకు వచ్చారో ఈరోజు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రజలంతా చూశారు. శాసనసభ స్పీకర్ స్థానాన్ని అగౌరవపరుస్తూ, ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన అస్తులకు నష్టం చేసే విధంగా ప్రవర్తించారు. సభలో ఉన్న సభ్యులను ఉసిగొల్పడానికి మీసాలు మెలివేయడం, తొడలు కొట్టడంలాంటివి చేసి సభలో భయానక వాతావరణాన్ని సృష్టించాలనే దురుద్దేశంతో తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులంతా సభకు వచ్చారు.

అధ్యక్షా, ఒక అవినీతిపరుడు జైలులో ఉంటే వారి గురించి ఇక్కడ సభ్యులంతా గొడవ చేస్తున్నారు. అతను రాష్ట్ర ఖజానాను దోచుకున్న వ్యక్తి. పేద విద్యార్థులకు స్కిల్ డెవలప్‌మెంట్ ఇచ్చి,

వారికి ఉద్యోగవకాశాలు కల్పిస్తామని మాజీ ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబునాయుడు ఈ స్కామ్‌లో పూర్తి ఆధారాలతో దొరికిపోవడంతో జైలుకు పంపించడం జరిగింది. కచ్చితంగా వారిపై తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్ర ప్రజల ఆలోచనల్ని మళ్లించాలనే దురుద్దేశంతో వారి ప్రవర్తన చాలా బాధాకరమని తెలియజేసుకుంటున్నాను. ప్రజల సమస్యలను చర్చించే ఈ వేదికలో ఈ విధంగా జరగడంతో ఈ సమావేశాలు జరిగినంతవరకూ తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులను సస్పెండ్ చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

(ఆందోళన చేస్తున్న తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులపైకి వైసీపీ సభ్యులు దూసుకురావడంతో ఇరు పక్షాల మధ్య వాగ్వాదం చేటుచేసుకుంది. దానితో సభలో కొంత గందరగోళ పరిస్థితులు నెలకొన్నాయి.)

(సభలో ఆందోళన చేస్తున్న తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులను మార్షల్స్ బయటకు తీసుకువెళ్లారు.)

MR.SPEAKER: Now, Tea Break

(తేనీటి విరామం కొరకు సభ ఉ. గం.11.20ని.లకు వాయిదా వేయడమయింది.)

మ.12.20

(విరామానంతరం సభ తిరిగి మ.12.21 ని.లకు ప్రారంభమెనది.)

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

ప్యానల్ చైర్మన్ల నియామకం (ANNOUNCEMENT OF PANEL CHAIRMEN):

MR. SPEAKER: I am to announce to the House that, I have nominated the following members to the Panel of Chairmen for the present session:

Sri N. Prasanna Kumar Reddy,

Sri Chinthala Rama Chandra Reddy,

Smt. Viswasarayi Kalavathi

Dr. Dola Sri Bala Veeranjaneya Swamy

MR.SPEAKER: All the papers included in the agenda are deemed to have been laid on the table of the House.

సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రాలు (PAPERS LAID ON THE TABLE):

1. Sri Pinipe Viswarup, Minister for Transport to lay on the Table of House a copy of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation (Absorption of Employees into Government Service) (Amendment) Ordinance, 2023 (A.P.

Ordinance No.4 of 2023), as required under Clause 2(a) of Article 213 of the Constitution of India.

2. Sri Kottu Satyanarayana, Deputy Chief Minister (Endowments) to lay on the Table of the House a copy of the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Amendment) Ordinance, 2023 (A.P. Ordinance No.5 of 2023), as required under Clause 2(a) of Article 213 of the Constitution of India.
3. Sri Gudivada Amarnath, Minster for Industries, Infrastructure, Investment & Commerce, Information Technology to lay on the Table of the House a copy of the Andhra Pradesh Aadhaar (Targeted Delivery of Financial and other Subsidies, Benefits and Services) Ordinance, 2023 (A.P. Ordinance No.6 of 2023), as required under Clause 2(a) of Article 213 of the Constitution of India.
4. Smt. Vidadala Rajini, Minister for Health, Family Welfare & Medial Education to lay on the Table of the House a copy of the Andhra Pradesh Viadya Vidhana Parishad (Repeal) Ordinance, 2023 (A.P. Ordinance No.7 of 2023), as required under Clause 2(a) of Article 213 of the Constitution of India.
5. Sri Dharmana Prasada Rao, Minster for Revenue, Registrations & Stamps to lay on the Table of the House a copy of the Andhra Pradesh Assigned Lands (Prohibition of Transfers) (Amendment) Ordinance, 2023 (A.P. Ordinance No.9 of 2023), as required under Clause 2(a) of Article 213 of the Constitution of India.
6. Sri Buggana Rajendranath, Minister for Finance, Commercial Taxes & Legislative Affairs to lay on the Table of the House a copy of the Andhra Pradesh Goods and Services Tax (Amendment) Ordinance, 2023 (A.P. Ordinance No.10 of 2023), as required under Clause 2(a) of Article 213 of the Constitution of India.
7. Sri Kottu Satyanarayana, Deputy Chief Minister (Endowments), to lay on the Table of the House a copy of the Notification issued in G.O.Ms. No.684, Revenue (Endowments. I) Department, dated: 21.10.2022, as required under section 153 (2) of the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act, 1987.
8. Sri Chelluboyina Srinivasa Venugopala Krishna, Minister for Backward Classes Welfare, Information & Public Relations, Cinematography to lay on the Table of the House a copy of the 48th Annual Report of the Andhra Pradesh State Film, Television and Theatre Development Corporation Limited for the year 2022-23 as required under section 394(2) of the Companies Act, 2013.
9. Dr.Peddireddi Ramachandra Reddy, Minister for Energy, Forest, Environment, Science & Technology, Mines & Geology to lay on the Table of the House, a copy in each of the following Annual Reports, as required under section 395 of the Companies Act, 2013.
    a) Andhra Pradesh Rural Agriculture Power Limited (Erstwhile Andhra Pradesh Green Energy Corporation Limited) for the years 2020-21 and 2021-22.
    b) New & Renewable Energy Development Corporation of Andhra Pradesh Limited (NREDCAP) for the year 2020-21.
10. Dr.Audimulapu Suresh, Minister for Municipal Administration & Urban Development to lay on the Table of the House copies of 26th, 27th and 28th Annual Reports of the Andhra Pradesh Urban Finance and Infrastructure

Development Corporation Limited (APUFIDC) for the years 2018-19, 2019-20 & 2020-21, as required under section 395 of the companies Act 2013.

Now Zero Hour. There should be only one issue in the zero hour mentions, Members may note it. జీరో అవర్‌లో ముఖ్యమైన ఒక అంశం మాత్రమే మెన్షన్ చేయాలని నా రిక్వెస్ట్.

శూన్యగంట (ZERO HOUR):

శ్రీ పెట్ల ఉమాశంకర్ గణేశ్ (SRI PETLA UMASANKAR GANESH)(నర్సీపట్నం)ః అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. మా నర్సీపట్నం నియోజకవర్గంలో కొన్ని గ్రామాల్లో ఫ్లోరైడ్ కారణంగా ప్రజలు చాలా ఇబ్బందిపడుతున్నారు. గోలుగొండ మండలంలోని జి.కొత్తూరుతో సహా మొత్తం 11 గ్రామాలను ఫ్లోరైడ్ ప్రభావిత గ్రామాలుగా ఇప్పటికే గుర్తించారు. ఆ గ్రామాలకు తాగునీరు సరఫరా చేసేందుకు అక్కడున్న వరాహ నదిలో infiltration well ఏర్పాటుచేసి ఆ గ్రామాలకు మంచినీటి సౌకర్యం ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదన కూడా పంపించాం. నర్సీపట్నం మండలంలోని దుగ్గాడ, అమలాపురంతోబాటు మరికొన్ని గ్రామాల్లో ఫ్లోరైడ్ సమస్యతోబాటు వేసవి కాలంలో నీరు అడుగంటడం వలన బోర్లు ఎండిపోయి తాగునీరు లేక ప్రజలు చాలా ఇబ్బందిపడుతున్నారు. అందుకు సంబంధించి కూడా ప్రతిపాదనలు పంపించాము. మాకారవారపాలెం మండలంలోని జి.కోడూరుతోబాటు ఇంకా కొన్ని గ్రామాల్లో ఫ్లోరైడ్ సమస్య ఉంది. నాతవరం మండలంలోని మాధవనగరంతోపాటు మరికొన్ని గ్రామాల్లో వేసవి కాలంలో నీరు అడుగంటిపోయి తాగునీరు లేక ప్రజలు ఇబ్బందిపడుతున్నారు. కాబట్టి మా నర్సీపట్నం నియోజకవర్గంలో infiltration wells ఏర్పాటు చేసి ప్రజలకు తాగునీటికి ఇబ్బందిలేకుండా చేయవలసిందిగా తమరి ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాకాణి గోవర్ధన్‌రెడ్డి (SRI KAKANI GOVARDHANRDEDDY)ః గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలను నోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధిత శాఖద్వారా తగు సమాధానం పంపిస్తాము.

శ్రీ మానుగుంట మహీధర్‌రెడ్డి (SRI MANUGUNTA MAHEEDHARREDDY) (కందుకూరు)ః అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు జగన్మోహన్‌రెడ్డి గారు భూముల రీసర్వేకు సంబంధించి ఒక చరిత్రాత్మకమైన నిర్ణయాన్ని తీసుకున్నారు. బ్రిటీష్ కాలంలో 1900లో జరిగిన సర్వే తరవాత మరలా ఇప్పుడే రీసర్వే జరుగుతోంది. అంటే సుమారు 120 సంవత్సరాలకు పైబడి అప్పటి బ్రిటీష్ వాళ్ల RSRలో దాఖలానే మనం ఇప్పటివరకూ పాటిస్తున్నాం. కొన్ని కొన్ని ప్రాంతాల్లో కొన్ని కొన్ని పేర్లు క్లాసిఫికేషన్‌లో ఉన్నాయి. RSR గానీ FLR గానీ ఈ రెండింటిలో క్లాసిఫికేషన్‌కి సంబంధించి నిర్దిష్టమైన సూచనలు కింది స్థాయి అధికారులకు ఇంతవరకూ రాలేదు. ఉదాహరణకు గర్భకండ్రిక అనే దానిని ఏరకంగా ట్రీట్ చేయాలో ఎక్కడా ఉదహరించలేదు. ఏ

భూములైతే సీలింగ్ సర్‌ప్లస్ కింద పేదవారికి ఇచ్చామో, ఆ సీలింగ్ సర్‌ప్లస్‌కు ఒక కండిషన్ పెట్టి ఆ భూములను ఇచ్చారు. అక్కడుండే ల్యాండ్‌సెస్‌కి 80 రెట్లు 20 సంవత్సరాల్లో వాయిదాల్లో చెల్లిస్తేనే ఆ పట్టామీద హక్కు ఉంటుందని దాంట్లో పొందుపరచారు. ఇప్పుడు రీసర్వేలో ఇచ్చిన సూచనల్లో మనం దానిని రద్దు చేస్తున్నట్లు గానీ, అది అవసరం లేదన్నట్లు గానీ ఉదహరించలేదు. దీనివలన కొంత అయోమయం, గందరగోళ పరిస్థితి ఉంది.

అధ్యక్షా, ఈ రీసర్వే కార్యక్రమంలో రెవెన్యూ అధికారులందరూ ఫాలో అవుతున్నదేమంటే ఎవరి పేరుమీదైతే భూమి ఉన్నదో వారినే మనం కొనసాగించుకుంటూ వెళదాం, వాళ్ల పేర్లనే మనం శాశ్వత హక్కుదారులుగా చేద్దామని ఒక సూచన రెవెన్యూ అధికారులు వెలిబుచ్చుతున్నారు. అయితే మా ప్రాంతంలో భూముల పంపిణీలో పెద్ద పీఠం కూడా ఎస్టీలు ముఖ్యంగా యానాదులకి గతంలో ఇచ్చి ఉన్నారు. ఇప్పుడు యానాదులు వారి భృతిరీత్యా వలసపోయిన కారణంగా కొన్ని కుటుంబాలు ఎక్కడున్నాయో తెలియని కారణంగా ఆ భూములను వేరేవాళ్లు ఆక్రమించుకుని, తరవాత రెవెన్యూ అధికారులు ఆ ఆక్రమణదార్ల కొమ్ముకాస్తూ వాళ్లకు పట్టాలు, 10(1) అడంగల్‌లో వాళ్ల పేర్లు నమోదు చేసిన సంఘటనలు ఉన్నాయి. దీనిమీద ఒక స్పష్టమైన సూచనను దిగువస్థాయి అధికారులకు పంపించవలసిన ఆవశ్యకత ఉంది. అలాగే grazing ground poramboke అనేది ప్రభుత్వానికి సంబంధించినది కాదు. కొంత మంది రైతులు కలిసి వాళ్ల పశువుల కోసం ఏర్పాటు చేసుకున్నది. కాబట్టి ఈ భూములను ఏరకమైన అన్యాక్రాంతం చేయకూడదని గౌరవ కోర్టు ఉత్తర్వులు కూడా ఇచ్చింది. ప్రభుత్వం కూడా ఒక చిన్న అమెండ్‌మెంటు ఇస్తూ అత్యవసర పరిస్థితుల్లో వాటిని ఉదహరిస్తూ ఆ భూములను వినియోగించుకోవడానికి మనకు హక్కుందని చెప్పింది. అయితే గతంలో కొంత మంది రెవెన్యూ అధికారుల తప్పిదాల వలన grazing ground porambokeలోనే unauthorizedగా వాళ్లకు పట్టాలు కూడా ఇవ్వకుండా రెవెన్యూ రికార్డుల్లో వాళ్ల పేర్లు ఎక్కించారు. ఇప్పుడు ఆ భూములకు సంబంధించి స్పష్టమైన ఆదేశాలను రెవెన్యూ అధికారులకు ఇవ్వవలసిన అవసరముంది.

అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఏవైతే భూములను నిషేధ జాబితాలో పెట్టిందో వాగులు, వంకలు, చెరువులు, కుంటలు వంటివన్నీ కొంత భాగాన్ని రెవెన్యూకి సంబంధించిన కొంత మంది వ్యక్తులు చేయకూడని వాటిని సబ్‌డివిజన్ చేసి వాటికి కూడా రికార్డుల్లో వాళ్ల పేర్లను నమోదు చేశారు. వీటిమీద ఏ రకమైన ఆదేశాలను, స్పష్టతను దిగువ స్థాయి సిబ్బందికి ఇచ్చారన్న విషయాన్ని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. నేను మీద్వారా ప్రభుత్వానికి, సంబంధిత మంత్రికి తెలియపరుస్తున్నది. భూమి రీసర్వే కార్యక్రమం, జగనన్న భూరక్ష శాశ్వత భూహక్కు కార్యక్రమం విజయవంతం కావాలంటే మనకు దిగువ స్థాయిలో సిబ్బంది కొరత ఉంది. సిబ్బందిని భర్తీ చేయకుండా, సర్వేయర్లను తగినంత మందిని తీసుకోకుండా ఈ కార్యక్రమాన్ని హడావిడిగా, టైమ్‌బౌండ్‌గా నిర్దేశిస్తే కచ్చితంగా దీంట్లో పొరపాట్లు జరిగే అవకాశాలు హెచ్చుగా కనిపిస్తున్నాయని మీద్వారా నేను గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, గత సభలో కూడా నేను రైజ్ చేశాను. ఉదాహరణకు వెంకటాద్రిపాలెం సర్వే నం.116లో 999 ఎకరాలుంది. అక్కడ ఒక గ్రామమే ఏర్పడింది. అక్కడ సుమారు 300 నుంచి 400 మంది రైతులు ఆ భూములను దాదాపుగా వంద సంవత్సరాల నుంచి సాగు చేసుకుంటున్నారు. ఇప్పుడు ఆ రైతులకు శాశ్వత హక్కు కల్పించే దిశగా రెవెన్యూ మంత్రిగారు కూడా దానికి సూత్రప్రాయంగా ఒక సొల్యూషన్ చూస్తామని చెప్పారు. రీసర్వే సందర్భంగా ఆ భూములు కూడా ఆ రైతాంగానికి వచ్చేలా తగు సూచనలు ఇవ్వాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు(SRI DHARMANA PRASADARAO): నోట్ చేసుకున్నాను సార్.

మ.12.30

శ్రీ అన్నంరెడ్డి అదీప్‌రాజ్(SRI ANNAMREDDY ADEEPRAJ)(పెందుర్తి): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. మా ప్రాంతంలో చాలా దశాబ్దాల నుండి పంచ గ్రామాల భూసమస్య ఉన్నది. గతంలో ఏ నాయకుడూ తీసుకోని నిర్ణయం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్‌రెడ్డి తీసుకున్నారు. 2019 నాటికి అప్పుడున్న భూ విలువ ఆధారంగా ఒక జీవో ఇచ్చారు. సుమారు ₹3,000 కోట్ల విలువైన దేవస్థానం భూముల విషయంలో కేవలం ₹800కోట్ల విలువైన భూములకు అప్పటి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం జీవోని ఇచ్చి ఆల్టర్నేటివ్ ల్యాండ్ తీసుకుని ఆ సమస్యని పరిష్కరించాలని చూసినా కోర్టు అనుమతించలేదు. జగన్మోహన్‌రెడ్డి గారు జీవీఎంసీ పరిధిలో, నగరం నడిబొడ్డులో ఉన్న గాజువాకలో సుమారు ₹1900కోట్ల విలువ చేసే 250 ఎకరాల అదనపు భూములను కూడా దేవస్థానానికి ఇచ్చేందుకు నిర్ణయం తీసుకుని, ఆ మేరకు చర్యలు తీసుకోవాలని ఆదేశించారు. వారికి హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు. ఈ విషయం కోర్టులో అడ్మిట్ అవగానే అతి త్వరలోనే ఒక కొలిక్కి వస్తుందనే ఆశాభావం మాకు ఉన్నది. అయితే, అక్కడ 25,30 సంవత్సరాల క్రితం కట్టుకున్న ఇళ్లు కాబట్టి సీలింగ్స్, గోడలు కొంతవరకు డామేజ్ అయ్యాయి. వాటికి మరమ్మత్తులు చేసుకునేందుకు అనుమతించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కొట్టు సత్యనారాయణ (SRI KOTTU SATYANARAYANA): నోట్ చేసుకున్నాము సార్.

శ్రీ రామిరెడ్డి ప్రతాప్‌కుమార్‌రెడ్డి (SRI RAMIREDDY PRATAPKUMARREDDY) (కావలి): అధ్యక్షా, కావలి నియోజకవర్గంలో దాదాపు 47కి.మీ. తీరప్రాంతముంది. అక్కడ అనేక మత్స్యకార గ్రామాలున్నాయి. అక్కడ ప్రధాన రహదారి తుమ్మలపెంట రోడ్డు. ముఖ్యమంత్రిగారు కొత్తగా మంజూరు చేసిన ఫిషింగ్ హార్బర్‌కు, రామాయపట్నం పోర్టుకు కూడా ఆ రోడ్డు ప్రధానమైనది. ప్రస్తుతం అది చాలా దారుణమైన పరిస్థితిలో ఉన్నది. గుంతలతో ఉన్నందున చాలామంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. అటువంటి ప్రధానమైన రోడ్డు కోసం నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం టెండర్లు పిలిచినా ఆ కాంట్రాక్టరు

పనులు ప్రారంభించలేదు. ఈమధ్య ముఖ్యమంత్రిగారు కావలికి వచ్చినప్పుడు బహిరంగ సభలో ఆ రోడ్డు విస్తరణను పూర్తిచేస్తామని చెప్పారు. వీలైనంత త్వరగా పూర్తి చేస్తే చాలామందికి ఉపయోగంగా ఉంటుంది. కావలి పట్టణంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ₹55కోట్లతో రోడ్డు విస్తరణ కార్యక్రమం చేపట్టారు. దానికి కూడా మెటల్ అందుబాటులో లేనందున ఆ కాంట్రాక్టరు వర్కుని ఆపివేశారు. పట్టణ ప్రజలంతా ఇబ్బందిపడుతున్నారు. దాదాపు 1.5 లక్షల పట్టణ ప్రజలు ఆ రోడ్డు మార్గం ద్వారా ప్రతి రోజూ వెళుతుంటారు. కాబట్టి, దానికి కూడా నిధులు కేటాయించి పూర్తిచేస్తే బాగుంటుందని కోరుతున్నారు.

అధ్యక్షా, కావలి బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్ కింద ఎనిమిది చెరువులు ఉన్నాయి. వాటి ద్వారా 20,000 ఎకరాలకు నీరు అందుతుంది. అది కూడా అర్థికశాఖ వద్ద పెండింగ్‌లో ఉన్నది. ఆర్థికశాఖ అనుమతిస్తే వెంటనే టెండర్లు పిలవడానికి ఆస్కారముంటుంది. RoBలు కూడా మంజూరై టెండర్లు పిలిచారు. కాంట్రాక్టరు పని చెయ్యకుండా పెండింగ్‌లో పెట్టారు. దానిని కూడా త్వరగా పూర్తి చేసేలా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. జువ్వలదిన్నె ఫిషింగ్ హార్బర్‌ను ప్రారంభించి 90 శాతం పని చేసినా 10 శాతం పని కాంట్రాక్టరు చెయ్యలేదు. అది కూడా పూర్తయితే మా తీర ప్రాంత ప్రజలు సంతోషిస్తారు. 15,000మంది మత్స్యకార కుటుంబాలకు ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. కావలి అభివృద్ధికి అది ఎంతో దోహదపడుతుంది. దానిని వీలైనంత త్వరగా పూర్తిచేసి ఎన్నికలలోగా ముఖ్యమంత్రిగారితో ప్రారంభం చేయిస్తే బాగుంటుంది. వీటిని త్వరగా పూర్తిచేసేలా చర్యలు తీసుకోవాలని సంబంధిత మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి విన్నవిస్తున్నాను.

శ్రీ కాకాణి గోవర్ధన్‌రెడ్డి(SRI KAKANI GOVARDHANREDDY): అధ్యక్షా, నోట్ చేసుకున్నాము. పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ బొత్స సత్యనారాయణ (SRI BOTCHA SATYANARAYANA): అధ్యక్షా, జీరో అవర్ ఒత్తిడిలో కూడా మాట్లాడేందుకు నాకు అవకాశమిచ్చారు. ధన్యవాదాలు. ఇంతకుముందు ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఆందోళన చేస్తున్న సందర్భంలో సెల్‌ఫోన్ కెమెరాతో వీడియో తీశారు. అసలు సభలోకి సెల్‌ఫోన్లు తీసుకురావచ్చా? తీసుకువస్తే ఈ తరహా వీడియోలు తీయవచ్చా? దానిపై తమరు ఒక రూలింగ్ ఇవ్వవలసిన అవసరముంది. ఒకవేళ వీడియో తీస్తే దానికి పనిష్‌మెంట్ గురించి కూడా తమరు చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే, ఈ విధంగా వీడియోలు తీసి బయటకు తీసుకెళ్లి, సభ్యులు వారికి నచ్చినట్లు చిత్రీకరించడం సభా సంప్రదాయం కాదని నా అభిప్రాయం. దీనిపై తమరు నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): మనకు Rules of Procedure and Conduct of Businessలో చాలా స్పష్టంగా ఉన్నది. “Shall not bring Cellular Phones, Pagers or Play Cassette or Tape Recorder either in the House or in the Galleries. If they are brought, they will be seized.” ప్రస్తుతం ఆ సభ్యుడిని మనం సస్పెండ్ చేశాము. దీనిని కూడా

కమిటీకి రిఫర్ చేస్తాము. ఇకపై ఇటువంటి పరిస్థితి రాకుండా సెల్‌ఫోన్ల విషయంలో ఎంట్రన్స్‌లోనే బాధ్యత గల వ్యక్తిని ఉంచి, వాటిని డిపాజిట్ చేసే విధానాన్ని అమలుచేద్దామనుకుంటున్నాము.

శ్రీ బొత్స సత్యనారాయణ (SRI BOTCHA SATYANARAYANA): దీనిపై ఒక బులెటిన్ కూడా ఇవ్వండి సార్. రోజూ మాకు పంపించే సమాచారంలో ఇది కూడా ఉంటే సభ్యులందరూ తెలుసుకుని ఆ ప్రకారం ఫాలో అయ్యేందుకు అవకాశముంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): తప్పకుండా.

డా.జరదొడ్డి సుధాకర్ (DR.JARADODDI SUDHAKAR) (కోడుమూరు): అధ్యక్షా, జీరో అవర్‌లో మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. కర్నూలు మండలంలో జి.సింగవరం గ్రామంలో దాదాపు 175 ఎకరాల ఇరిగేషన్ ల్యాండ్‌లో గత వంద సంవత్సరాల నుండి ఎస్సీలు పొజెషన్‌లో ఉన్నారు. గత ప్రభుత్వ హయాంలో ఆ 175ఎకరాలకు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్‌ను ఏర్పాటుచేశారు. కానీ, ఇంతవరకూ వారికి ఎలాంటి పట్టాలు ఇవ్వలేదు. ఒకప్పుడు కోడుమూరు నడిబొడ్డున ఇరిగేషన్ కాలువ ఉండేది. ఇప్పుడు నీరు లేనందున అక్కడ 150 నిరుపేద కుటుంబాలు ఆ కెనాల్ మీదనే 1.5 సెంటు స్థలంలో ఇళ్లు కట్టుకుని 40 సంవత్సరాలుగా అక్కడే నివసిస్తున్నారు. ఆధార్ కార్డు కూడా ఆ ఇంటి అడ్రస్‌తోనే ఉన్నది. ఓటర్ కార్డు, రేషన్ కార్డు, కరెంటు బిల్లు ఉన్నప్పటికీ ఇప్పటివరకూ వారికి పొజెషన్ పట్టాలు ఇవ్వలేని పరిస్థితి ఉన్నది.

మ.12.40

అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు కర్నూల్ అర్బన్ ప్రాంతంలోని ప్రజలకు రుద్రవరం గ్రామంలో దాదాపు 28 వేల ఇంటి నివేశన పట్టాలిచ్చారు. కానీ ప్రభుత్వం ఇంతవరకు ల్యాండ్ అక్విజిషన్ చేసినా ఐదుగురు రైతులకు మాత్రం పరిహారం సొమ్ము ఇవ్వలేదు. అదే విధంగా సుంకేసుల, బి.తాండ్రపాడు, దిన్నెదేవరపాడు గ్రామాల్లో అందుబాటులో భూమి ఉన్నప్పటికీ కూడా ల్యాండ్ అక్విజిషన్ చేసి పేద ప్రజలకు పట్టాలిచ్చారు. తుది సర్వే చేసి పట్టాలివ్వాల్సిన ప్రక్రియ మాత్రం పెండింగ్‌లో ఉంది. కానీ ఇళ్ల స్థలాలను కేటాయించలేదు, పట్టాలిచ్చే కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించలేదు. ఈ తాండ్రపాడు గ్రామంలో కూడా అదే పరిస్థితి కొనసాగుతోంది. అదే విధంగా జి.సింగవరం, నిడ్జూరు, మామిదేలాపాడు గ్రామాల్లో అందుబాటులో ప్రభుత్వ భూమి ఉంది. కానీ ఇంతవరకు పొజెషన్ ఇవ్వలేదు.

అధ్యక్షా, కోడుమూరు నియోజకవర్గ పరిధిలో రహదారి మరమ్మత్తు పనులు దాదాపు పూర్తి అయ్యాయి. కానీ ఆరు రహదారులకు మరమ్మత్తు పనులు పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. అందులో సుంకేసుల నుండి తిమ్మందొడ్డి రహదారి, గూడూరు నుండి కోడుమూరు రహదారి, పూడూరు రోడ్డు, సి.బెళగల్

నుండి కంపాడు రోడ్డు, సి.బెళగల్ నుండి చింతమానుపల్లె, సి.బెళగల్ నుండి సంగాల గ్రామాలను కలిపే ఆరు రహదారి పనులు పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి.

అధ్యక్షా, అర్హత ఉన్నప్పటికీ నియోజకవర్గంలో కొంత మందికి ఇంతవరకూ కుల ధ్రువీకరణ పత్రాలు అందడంలేదు. ఉదాహరణకు బుడగజంగాలు, పూసల కులస్తులతోపాటు డక్కలి వంటి వలస ప్రజలకు కోడుమూరు నియోజకవర్గ పరిధిలో కుల ధ్రువీకరణ పత్రాలు అందడం లేదు. కనీసం ఓ.సి. సర్టిఫికేట్ ఇవ్వమని కోరినప్పటికీ కూడా అధికారులు ఇవ్వడంలేదు. అర్హతను బట్టి కుల ధ్రువీకరణ పత్రాలిస్తే పిల్లల చదువులకు ఉపయోగపడతాయి. వాళ్లంతా నిరుపేదలు. అర్హులైన వారందరికీ ప్రభుత్వం సత్వరమే కుల ధ్రువీకరణ పత్రాలిచ్చే కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, పాదయాత్ర సందర్భంగా కోడుమూరు నియోజకవర్గానికి వచ్చినప్పుడు జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు ప్రజలకిచ్చిన ప్రతి హామీని అధికారం చేపట్టిన తరవాత నెరవేర్చారు. కోడుమూరు పట్టణ పరిధిలో డిగ్రీ కళాశాల ఏర్పాటు కావల్సి ఉంది. అదే విధంగా కోడుమూరు పట్టణ పరిధిలో తాగునీటి సమస్య కూడా ఉంది. ఆ రెండు సమస్యలను మీద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులకు తెలియజేస్తూ, సత్వర పరిష్కారానికి చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అవకాశమిచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పొన్నాడ వెంకట సతీష్ కుమార్ (SRI PONNADA VENKATA SATISHKUMAR) (ముమ్మిడివరం): అధ్యక్షా, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం బోర్డు మెంబర్‌గా నియమించిన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్‌రెడ్డి గారికి ముందుగా మనస్ఫూర్తిగా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, కోనసీమ ప్రాంతానికి సంబంధించి కొబ్బరి వలుపు కార్మికుల సమస్యలను ప్రస్తావించదలిచాను. కోనసీమ ప్రాంతమంటే అందరికీ తెలిసిందే. కొబ్బరి పంట ప్రధాన పంట. రైతులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ముఖ్యంగా దింపు కార్మికులు, వలుపు కార్మికులు కావల్సినంత ఆదాయం లేకపోవడంవల్ల పనులు చేయడానికి ఎవ్వరూ మొగ్గుచూపే పరిస్థితి లేదు. కోనసీమ ప్రాంతానికి శ్రీకాకుళం జిల్లా నుంచి కూలీలను తీసుకురావలసిన పరిస్థితి ఉంది. కోనసీమ ప్రాంతంలో ఉన్న కార్మికులను ఆదుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. చేతివృత్తుల వాళ్లందరికీ కూడా ప్రభుత్వం నుండి సహకారం అందుతోంది. కానీ ఎవరైతే కొబ్బరి సాగు మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్నారో వాళ్లకు ప్రభుత్వం నుండి అందాల్సినంత సహకారం అందడంలేదనేది వాస్తవం. ముఖ్యంగా కొబ్బరి మీద ఆధారపడి ఉన్న కార్మికుల్లో ప్రధానంగా చెప్పుకోవలసింది దింపు కార్మికుల గురించే. కొబ్బరి చెట్టు ఎక్కి కొబ్బరికాయలు దించే క్రమంలో దురదృష్టవశాత్తు ప్రమాదానికి గురై మరణించినా, మంచానికే పరిమితమైనా కుటుంబానికి ఆర్థికంగా ఇబ్బందికర పరిస్థితి ఉంటుంది. అటువంటి కుటుంబాలను ఆదుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఉంది. ప్రమాదానికి గురైన కార్మికులకు ₹10లక్షల చొప్పున

ప్రభుత్వం ఆర్థిక సహాయం అందించాలని మీద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అలాగే కొబ్బరి లోడింగ్ కార్మికులు, వలుపు కార్మికులు ప్రమాదాలకు గురై మరణిస్తున్నారు. అటువంటి కార్మికులకు ప్రభుత్వం తరఫున ఇన్సూరెన్స్ పథకాన్ని ప్రభుత్వం ద్వారా ప్రకటించినట్లైతే వాళ్లకు కూడా కొంత సహకారం అందించినట్టు అవుతుంది కాబట్టి ఆ దిశగా ప్రభుత్వం అడుగులు వేయాలని కోరుతున్నాను. కొబ్బరి వలుపు, దింపు కార్మికుల సంక్షేమానికి ప్రభుత్వం సహకారం అందించాల్సి ఉంది. అలాగే చేతివృత్తులవాళ్లకు, మత్స్యకారులకు, కల్లుగీత కార్మికుల విషయంలో ప్రభుత్వం 50సంవత్సరాలకు పైబడిన వాళ్లందరికీ పెన్షన్ అందించే కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తోంది. ఆ విధానాన్ని కొబ్బరి కార్మికులకు కూడా వర్తింపజేసినట్లైతే ప్రభుత్వం మేలు చేసినట్లు అవుతుంది. కొబ్బరి పరిశ్రమలో పనిచేసే వాళ్లను ఆదుకోవలసిన బాధ్యత కచ్చితంగా ప్రభుత్వం పైన ఉంది. ఎక్కువగా ఉభయ గోదావరి జిల్లాల్లో కొబ్బరి పైన ఆధారపడి జీవిస్తున్న కార్మికులు ఉన్నారు. కొబ్బరి మీద ఆధారపడ్డ కార్మికులందరికీ ప్రభుత్వం సహకారం అందించాలి. అందులో భాగంగా కొబ్బరి బోర్డును ఏర్పాటుచేయవలసి ఉంది. కొబ్బరి పరిశ్రమలో పనిచేస్తూ ప్రమాదానికి గురై మరణించినా, ప్రమాదం వల్ల మంచానికే పరిమితమైనా అటువంటి వాళ్లకు ₹10లక్షలు ఎక్స్‌గ్రేషియా క్రింద పరిహారం అందించాలి. 50సంవత్సరాల వయస్సు నిండి కొబ్బరి పరిశ్రమపైన ఆధారపడిన ప్రతి కార్మికుడికి కూడా పెన్షన్ అందించే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ శంబంగి వెంకట చిన అప్పలనాయుడు (SRI SAMBANGI VENKATA CHINA APPALANAIDU): అధ్యక్షా, ఇటీవలి కాలంలో వైద్య, ఆరోగ్యం, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖలో అనేక మార్పులు ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చింది. ఎక్కడా డాక్టర్లు, సిబ్బంది కొరత లేకుండా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంది. ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రత్యేక దృష్టిసారించి ప్రభుత్వాసుపత్రుల్లో మౌలిక సదుపాయాల కల్పనకు పెద్దపీట వేశారు. ఆసుపత్రిల్లో ఖాళీగా ఉన్న పోస్టుల భర్తీకి కూడా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంది. వైద్య, ఆరోగ్య శాఖలో సమూలంగా మార్పులు తీసుకువచ్చిన కారణంగా అందరూ సంతోషిస్తున్నారు. అయితే ఉమ్మడి రాష్ట్రంలోనే oldest Municipality అయిన బొబ్బిలి మునిసిపాలిటీలో గత ప్రభుత్వ హయాంలో ఆసుపత్రిని 50పడకల స్థాయికి పెంచుతామని చెప్పినప్పటికీ కూడా ఆ పని జరగలేదు. ఆ విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాక బొబ్బిలి ప్రభుత్వాసుపత్రిని 50పడకల స్థాయికి పెంచారు. కానీ కనీసం 30పడకల ఆసుపత్రికి ఉండాల్సిన ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కూడా బొబ్బిలి ఆసుపత్రిలో లేదు. అవసరం మేరకు డాక్టర్ల నియామకం జరగాల్సి ఉంది. ఇదివరకే నియామకం కాబడిన డాక్టర్లు కనీసం కూర్చోడానికి కూడా అవసరమైన వసతి అక్కడ లేదు. ఇటీవలే పర్యటించిన ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి, హెల్త్ సెక్రటరీ గారి దృష్టికి సదరు అంశాన్ని తీసుకువెళ్లాం. మీద్వారా మరొకసారి గౌరవ హెల్త్ మినిస్టర్, హెల్త్ సెక్రటరీ, ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. సత్వరమే బొబ్బిలి ప్రభుత్వాసుపత్రిలో కనీసం డాక్టర్లు కూర్చోవడానికైనా

నూతనంగా ఫ్లోర్ నిర్మాణం జరగాల్సి ఉంది. అందు నిమిత్తం తక్షణమే చర్యలు చేపట్టాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి విడదల రజిని (SMT.VIDADALA RAJINI): గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించిన అంశాలను నోట్ చేసుకున్నాం. కచ్చితంగా వాటి మీద చర్యలు తీసుకుంటాం.

శ్రీ శంబంగి వెంకట చిన అప్పలనాయుడు (SRI SAMBANGI VENKATA CHINA APPALANAIDU): మినిస్టర్ గారూ, నేను ప్రస్తావించిన అంశాలు చాలా కాలం నుంచి పెండింగ్ ఉన్నాయి. తక్షణమే ప్రత్యేక దృష్టి సారించమని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): మినిస్టర్ గారూ, గౌరవ శాసనసభ్యులను పిలిపించుకుని, what are the problems in that Hospital అనే విషయమై దృష్టి సారించి తక్షణమే చర్యలు తీసుకోండి. ప్రధానంగా హెల్త్‌కు సంబంధించి ఇష్యూకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాల్సిన అవసరం ఉంది.

శ్రీమతి విడదల రజిని (SMT.VIDADALA RAJINI): అలాగే సార్.

శ్రీ శంబంగి వెంకట చిన అప్పలనాయుడు (SRI SAMBANGI VENKATA CHINA APPALANAIDU): అధ్యక్షా, నేషనల్ జల్ జీవన్ మిషన్‌లో భాగంగా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రతి గ్రామానికి ఇంటింటికి కుళాయి మంజూరైన విషయం మనందరికీ తెలుసు. కానీ టెండర్ ప్రక్రియ పూర్తి అయినప్పటికీ కూడా మండల కేంద్రాల్లో, పెద్ద పెద్ద గ్రామాల్లో టెండర్‌లో పనులు పొందిన కాంట్రాక్టర్లు పనులు సకాలంలో చేయని కారణంగా పనులు నిలిచిపోయాయి. సత్వరమే ఎవరైతే టెండర్లు దక్కించుకున్నారో, వాళ్లతో సత్వరమే పనులు చేయించే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వ హయాంలో మా ప్రాంతానికి చంద్రబాబు నాయుడు గారు రెండు ఎత్తిపోతల పథకాలకు శంకుస్థాపన చేశారు. ఐదేళ్ల క్రితం వారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పటి ఎత్తిపోతల పథకాలు అవి. శంకుస్థాపన అయినప్పటికీ వారి హయాంలో పనులు జరగలేదు. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు అధికారంలోకి వచ్చిన తరవాత సదరు అంశాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చిన కారణంగా రాముడువలస, లోచర్ల ఎత్తిపోతల పథకాలకు నిధులు మంజూరైనా పూర్తి స్థాయిలో పరిపాలనా అనుమతి రాలేదు. ఇటీవలి కాలంలో వర్షాభావ పరిస్థితులు వచ్చిన కారణంగా ఆ ప్రాంత రైతులు ఆందోళనలో ఉన్నారు. సత్వరమే ఎత్తిపోతల పథకాలు పూర్తి అయితే మిగతా ప్రాంత రైతుల మాదిరిగానే సేద్యం చేసుకునే పరిస్థితులు వస్తాయని మా ప్రాంత రైతులు ఆశిస్తున్నారు. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేక దృష్టి సారించి ఎత్తిపోతల పథకాలకు సత్వరమే నిధులు మంజూరుచేసి పనులు మొదలయ్యే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాకాణి గోవర్ధన్‌రెడ్డి(SRI KAKANI GOVARDHANREDDY): గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించిన అంశాలను నోట్ చేసుకున్నాం. సంబంధిత మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

మ.12.50

శ్రీ తలారి వెంకట్రావు(SRI TALARI VENKATRAO) (గోపాలపురం): అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. గోపాలపురం నియోజకవర్గంలో మెట్ట ప్రాంతం ఎక్కువగా ఉంది. ఆ మెట్ట ప్రాంతంలోని రైతులంతా ప్రధానంగా పొగాకు, పామాయిల్, మొక్కజొన్న, వరి పంటలను పండిస్తున్నారు. ఆ ప్రాంతంలో పొగాకు బ్యారన్ల అగ్ని ప్రమాదాలను నివారించడం కోసం గత సమావేశాల్లో ఒక అగ్నిమాపక కేంద్రాన్ని మంజూరు చేయాలని నేను కోరగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక అగ్ని మాపక కేంద్రాన్ని మంజూరు చేసినందుకు మీద్వారా వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, దివంగత ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారు గతంలో ప్రధాన కాలువ నుంచి తాడిపూడి లిఫ్ట్-2, లిఫ్ట్-3, లిఫ్ట్-5ను మా నియోజకవర్గంలో ఇవ్వడం జరిగింది. వాటిలో లిఫ్ట్-2, లిఫ్ట్-3 చక్కగా పనిచేస్తున్నాయి. సుమారు 12వేల ఎకరాలకు నీరందించడం కోసం లిఫ్ట్-5 ఏర్పాటుచేశారు. దేవరపల్లి, గోపాలపురం, కొయ్యలగూడెం మండలాల రైతులకు సాగునీటిని అందించడం కోసం దివంగత ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారు ఆనాడు 200 ఎకరాల భూమిని సేకరించి సంబంధిత రైతులకు ₹54కోట్లు నష్టపరిహారం కూడా చెల్లించారు. కానీ, కొన్నిచోట్ల పనులు పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. ఆ పెండింగ్ పనులను కూడా పూర్తిచేసి రైతులకు నీరందించడం కోసం వెంటనే నిధులను మంజూరుచేయాలని మీద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, కొవ్వాడ కాలువ ద్వారా దేవరపల్లి, గోపాలపురం మండలాలకు నీటిని సరఫరా చేస్తున్నాము. ఆ కాలువలో పూడిక తీయక పొలాల్లో నీరు చేరి ఆ రైతులు పంట నష్టపోతున్నారు. దానివల్ల ప్రతి ఆరు నెలలకు రూ.3కోట్ల నుంచి రూ.5కోట్ల వరకూ నష్టపరిహారాన్ని రైతులకు చెల్లిస్తున్నాము. ఆ కాలువ పూడిక పనులను చేపట్టాలని గత బడ్జెట్ సమావేశాల్లో నేను కోరాను. దయచేసి కొవ్వాడ కాలువ పూడిక పనులను వెంటనే చేపట్టాలని మీద్వారా మరోసారి గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ద్వారకా తిరుమల శ్రీ చిన వెంకటేశ్వరస్వామి దేవాలయానికి నడక మార్గంలో వెళ్లే భక్తుల సౌకర్యం కోసం రహదారిని నిర్మించాలని గత సమావేశాల్లో కూడా నేను కోరాను. ఆ రహదారి పనులను కూడా చేపట్టాలని మీద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, గోపాలపురం–దొండపూడికి 9 కిలోమీటర్ల రహదారి ఉంది. ఆ రహదారి పోలవరం వెళ్లడానికి దగ్గర అవుతుంది. ఆ రహదారిని కూడా నిర్మించాలని తమరిద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాకాణి గోవర్ధన్‌రెడ్డి (SRI KAKANI GOVARDHANREDDY): అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పిన అన్ని విషయాలను నోట్ చేసుకున్నాను. వాటన్నింటినీ పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ మల్లాది విష్ణు (SRI MALLADI VISHNU) (విజయవాడ సెంట్రల్): అధ్యక్షా, ఇటీవల బెంగళూరుకు చెందిన ఒక సాఫ్ట్‌వేర్ ఉద్యోగి ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన రజక సోదరులను కించపరిచే విధంగా మాట్లాడడం జరిగింది. ఎవరూ వేరే వారిని కించపరిచే విధంగా వ్యాఖ్యలు చేయరాదని ప్రభుత్వం జీవో నం.504 విడుదల చేసింది. ఈ విషయంలో రజక సోదరులంతా పోలీసు కమిషనరుని కలిసి ఫిర్యాదు చేశారు. ఈ విషయాన్ని మనం సీరియస్‌గా తీసుకోవాలి. ఎందుకంటే, వెనుకబడిన తరగతుల్లో ఒక ప్రధాన వర్గమైన రజక సోదరుల గురించి ఒక వ్యక్తి వ్యాఖ్యలు చేయడం, అది అనేక ఛానళ్లలో రిపీటెడ్‌గా ప్రసారం కావడం రజక సోదరులందరినీ అవమానపరిచే విధంగా ఉంది. సంబంధిత వ్యక్తిపై వెంటనే కేసు నమోదు చేసి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా హోంశాఖ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతానికి చెందిన కళింగ వైశ్య కులస్తులు విజయవాడలో అనేక సంవత్సరాల నుంచి నివాసముంటున్నారు. వారికి area restriction ఉంది. దానివల్ల వారికి కుల ధ్రువీకరణ పత్రం కావాలంటే ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతంలో ఉన్న ఆ మూడు జిల్లాల నుంచి మాత్రమే ఇస్తున్నారు. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి కూడా తీసుకెళ్లాము. ఈ విషయంపై కూడా సంబంధిత మంత్రిగారు స్పందించాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, బేడ, బుడగ జంగాల కులానికి చెందిన 250 కుటుంబాలు మా నియోజకవర్గంలో నివాసముంటున్నాయి. వారికి ఎటువంటి ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాలు వర్తించడంలేదు. ఈ విషయాన్ని రెవెన్యూ అధికారులు పరిశీలించి వారికి కూడా కుల ధ్రువీకరణ పత్రాలు జారీ చేస్తే ఆ కుటుంబాలకు కూడా అనేక ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాలను అమలు చేయడానికి వీలుంటుందని మీద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఓబీసీలు కూడా ఉద్యోగాల భర్తీ ప్రక్రియలో అనేక ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారు. ఈ విషయంలో మన రాష్ట్రప్రభుత్వం నుంచి కేంద్రప్రభుత్వానికి ఒక సిఫారసు వెళ్లింది. ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న సంబంధిత మంత్రులు కేంద్రప్రభుత్వంతో మాట్లాడి త్వరితగతిన ఓబీసీల సమస్యలను పరిష్కరించాలని మీద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, సభ్యుడు శాసనసభలో ఒక అంశాన్ని లేవనెత్తినపుడు ఓరల్‌గా జవాబు చెబుతున్నారు. అది మాత్రమే కాక రాతపూర్వకంగా కూడా సంబంధిత సభ్యునికి జవాబు పంపిస్తే బాగుంటుంది. గతంలో ఆవిధంగా జరిగేది. కాబట్టి సంబంధిత మంత్రిగారు రాతపూర్వకంగా కూడా సభ్యుడు లేవనెత్తిన అంశంపై జవాబు ఇవ్వాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

డా.మేరుగు నాగార్జున (DR.MERUGU NAGARJUNA): అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పిన అన్ని విషయాలను నోట్ చేసుకున్నాను. ముఖ్యంగా, మొదటి అంశం సామాజికంగా వెనుకబడిన రజక కులాన్ని అవమానపరిచే విధంగా మాట్లాడడం బాధాకరమైన విషయం. వారు చెప్పిన అన్ని విషయాలపై చర్చించి తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము. అంతేగాక, వారు లేవనెత్తిన అంశాలపై రాతపూర్వకంగా కూడా వారికి సమాధానం పంపిస్తామని మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): నాగార్జున గారూ, సమావేశాల సందర్భంగా నిన్ననే ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి, సీనియర్ ఉన్నతాధికారులతో ఒక సమావేశాన్ని నిర్వహించాము. సభ్యులు అడిగిన చాలా ప్రశ్నలకు సమాధానాలు పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. కొన్ని శాఖలను స్పెసిఫిక్‌గా మెన్షన్ చేయడం కూడా జరిగింది. అనివార్య కారణాల వల్ల సభలో సమాధానాలు ఇవ్వడానికి అవకాశం రానపుడు రాతపూర్వకంగా సంబంధిత సభ్యులకు సమాధానాలు పంపినట్లయితే వారు ప్రజలకు చెప్పుకోవడానికి అవకాశముంటుంది. ఈ విషయంలో మంత్రులంతా సంబంధిత శాఖాధికారులకు స్పష్టమైన ఆదేశాలిస్తే సభ్యులకు రాతపూర్వక సమాధానాలు వెళ్లి వారంతా ఆనందిస్తారు.

శ్రీ మద్దాలి గిరిధర్‌రావు (SRI MADDALI GIRIDHARRAO) (గుంటూరు పశ్చిమం): అధ్యక్షా, గుంటూరు మునిసిపల్ కార్పోరేషన్‌లో 2015లో ₹900కోట్లతో కేంద్రప్రభుత్వ, రాష్ట్రప్రభుత్వ నిధులతో భూగర్భ డ్రైనేజి పనులను మంజూరుచేశారు. ఆ పనుల కోసం ₹500కోట్లు తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉండగా విడుదల చేశారు. కానీ, నిధులు వచ్చిన మూడు సంవత్సరాల తర్వాత ఆ పనులను 2018లో ప్రారంభించినా 25శాతం పనులను కూడా ఆ ప్రభుత్వం పూర్తిచేయకుండా ₹500కోట్లు ఖర్చుచేసి మిగిలిన పనులను పెండింగ్‌లో ఉంచారు. అక్కడ గుంటలు, పైపులైన్లు అలానే వదిలేసి షాపూర్‌జీ పల్లోంజీ సంస్థకు చెందిన కాంట్రాక్టర్లు పక్కకు తప్పుకున్నారు. అక్కడ వారు నిర్మించిన పైపులైన్లు కూడా పాడైపోయిన పరిస్థితి నెలకొని ఉంది. ఈ విషయాన్ని సంబంధిత మునిసిపల్ శాఖ మంత్రిగారికి కూడా గతంలో మేము తెలియజేశాము. షాపూర్‌జీ పల్లోంజీ సంస్థతో వెంటనే మాట్లాడి సుమారు 2.50లక్షల కుటుంబాలకు సంబంధించిన భూగర్భ డ్రైనేజి పనులను పూర్తిచేయడం కోసం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో నిర్మించిన మొదటి బ్రిడ్జిగా గుంటూరు అరండల్‌పేటలో నిర్మించిన ఫ్లైఓవర్‌ను పేర్కొంటారు. ఈ ఫ్లైఓవర్‌ను నిర్మించి

సుమారు 69 సంవత్సరాలు పూర్తయింది. నేటికీ గుంటూరు ప్రజల రాకపోకలన్నీ ఈ ఫ్లైఓవర్ మీద నుంచే సాగుతున్నాయి. కొత్త బ్రిడ్జి నిర్మాణం కోసం గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు గతంలో చెప్పారు. 18నెలల క్రితం గుంటూరులో కొత్త బ్రిడ్జి నిర్మాణ పనుల కోసం కేంద్రప్రభుత్వానికి కూడా దస్త్రం వెళ్లింది. ఈ విషయంలో కేంద్రం నుంచి రాష్ట్రానికి ఇంకా అనుమతి రాలేదని చెబుతున్నారు. వీలైనంత త్వరగా కేంద్రం నుంచి అనుమతి పొంది కొత్త బ్రిడ్జి నిర్మాణ పనులను కూడా ప్రారంభించాలి. నేడు గుంటూరు నగరంలో సుమారు 10లక్షలకు పైగా జనాభా ఉంది. కాబట్టి కొత్త బ్రిడ్జి నిర్మాణం కోసం వెంటనే తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా సంబంధిత మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, గుంటూరు శ్యామలానగర్ రైల్ అండర్ బ్రిడ్జి నిర్మాణం అంశం కూడా పెండింగ్‌లో ఉందని చెబుతున్నారు. గుంటూరులో ట్రాఫిక్ సమస్య తీవ్రంగా ఉండడం వల్ల ప్రజలు అనేక ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారు. కేంద్రప్రభుత్వంతో సంప్రదించి ఈ బ్రిడ్జి నిర్మాణం కోసం కూడా నిధులు మంజూరు చేయించి శ్యామలానగర్ రైల్ అండర్ బ్రిడ్జి పనులను కూడా చేపట్టాలని మీద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాకాణి గోవర్ధన్‌రెడ్డి(SRI KAKANI GOVARDHANREDDY): అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పిన అన్ని విషయాలను నోట్ చేసుకున్నాను. వాటన్నింటినీ పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

మ.1.00

శ్రీ గొల్ల బాబూరావు (SRI GOLLA BABURAO) (పాయకరావుపేట): అధ్యక్షా, పాయకరావుపేట నియోజకవర్గంలో సుమారు 35వేల మంది మత్స్యకారులు ఉన్నారు, వారంతా తీరప్రాంతంలో నివసిస్తున్నారు. వారి జీవనోపాధికి ఈ మధ్య కాలంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఫిష్ ల్యాండ్ సెంటర్‌ను, ఒక జెట్టీని మంజూరు చేయడం జరిగింది. అందుకు మీద్వారా వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఎన్నికలు దగ్గరకు వస్తున్నాయి. మత్స్యకారులకు అటవీ, రెవెన్యూ శాఖలకు సంబంధించిన సమస్యలు ఉన్నాయి వాటిని పరిష్కరించాల్సి ఉంది. ఆ సమస్యల్ని పరిష్కరించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారితో ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేయించి మత్స్యకారుల జీవనోపాధిని మరింతగా పెంపొందించవల్సిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని వేడుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, మా నియోజకవర్గం కొటారుట్ల మండలంలోని పొందూరు గ్రామంలో సుమారు ఏడు సంవత్సరాల క్రితం పంచాయతీరాజ్ రోడ్డులో కట్టిన బ్రిడ్జ్ కూలిపోయే స్థితిలో ఉంది. ఆ బ్రిడ్జ్ పునర్‌నిర్మాణం చేయాలని గత మూడు సంవత్సరాలుగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని, మంత్రిగారిని, పంచాయతీరాజ్ ఈఎన్‌సీ గారిని, వేడుకుంటున్నాను. ఆ బ్రిడ్జ్ నిర్మాణానికి సుమారు మూడు నుండి నాలుగు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు కాగలదు. ఆ బ్రిడ్జ్ నిర్మాణం వలన నాలుగైదు గ్రామాలకు రహదారి

ప్రయోజనం కలుగుతుంది. విద్యార్థులు స్కూలుకు వెళ్లేందుకు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. నా అభ్యర్థనను మన్నించి తొందరగా బ్రిడ్జ్ నిర్మాణానికి నిధులు మంజూరు చేయాలని మీ ద్వారా పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంట్‌ను కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మూడవ సమస్య ఏమంటే, ఆర్‌అండ్‌బీ రహదారుల విషయానికి వస్తే, మా నియోజకవర్గం అడ్డ రోడ్ నుండి నర్సీపట్నంకు వెళ్లే రోడ్డు సుమారు 15 కిలో మీటర్ల మేరకు పాడైపోయిన రోడ్డును బాగు చేయాల్సి ఉన్నా కాంట్రాక్టర్లు రావడం లేదు, వచ్చిన కాంట్రాక్టర్లు కూడా పనులు చేపట్టేందుకు ఉత్సాహం చూపడం లేదంటూ సాకులు చెబుతున్నారు. కనీసం తాత్కాలిక మరమ్మతులనైనా చేపట్టాల్సిందిగా మీ ద్వారా ఆర్‌అండ్‌బీ మంత్రిగారిని వేడుకుంటున్నాను.

శ్రీ కాకాణి గోవర్ధన్‌రెడ్డి (SRI KAKANI GOVARDHANREDDY): గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాల్ని నోట్ చేసుకున్నాను. పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ పుప్పాల శ్రీనివాసరావు (SRI PUPPALA SRINIVASARAO (ఉంగుటూరు): అధ్యక్షా, మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. లూజ్ సాయిల్ కలిగిన ప్రాంతం మా కొల్లేరు ప్రాంతం. కాబట్టి అక్కడ రహదారులకు తరచూ మరమ్మతులు చేసుకోవడం జరుగుతోంది. ప్రస్తుతం ప్రభుత్వం నుండి ఆ రహదారుల మరమ్మతులకు శాంక్షన్స్ వచ్చినందుకు మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాము. అయినప్పటికీ పంచాయతీరాజ్ లింక్ రోడ్లు చాలా అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయి. ఆ రహదారులను కూడా పునర్‌నిర్మాణం చేయాల్సిందిగా మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారికి తెలియజేసుకుంటున్నాను. అలాగే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిష్టాత్మకంగా వైఎస్ఆర్ జగనన్న కాలనీలను ఏర్పాటుచేశారు. అక్కడ సుమారు 50 నుండి 60 శాతం వరకు ఇళ్ల నిర్మాణం కొనసాగుతోంది. లూజ్ సాయిల్ అయినందున, అధిక సంఖ్యలో ఇళ్ల నిర్మాణాలు చేపట్టిన కారణంగా అంతర్గత రహదారుల నిర్మాణంలో ఇబ్బందులు తలెత్తుతున్నాయి. శాంక్షన్స్ ఇచ్చి అంతర్గత రహదారులను నిర్మించాలని పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, రాజశేఖరరెడ్డి గారి పరిపాలనా కాలంలో చేపట్టిన ఇందిరమ్మ కాలనీల్లో మౌలికసదుపాయాలు లేని కారణంగా ఇల్లు నిర్మించుకున్నప్పటికీ ఆ ఇళ్లల్లో చేరడానికి లబ్ధిదారులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఇందిరమ్మ కాలనీలలో అంతర్గత రహదారుల నిర్మాణంతోపాటు ఇతర మౌలికసదుపాయాలను సమకూర్చాలని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. నిధులు మంజూరు చేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. గత ప్రభుత్వంలో ఇళ్ల నిర్మాణాలు కొనసాగలేదు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరవాత సుమారు 18 లక్షల ఇళ్లు ముఖ్యమంత్రి గారు శాంక్షన్ చేసి గొప్పగా ఇళ్లు నిర్మిస్తున్నారు. ఇంటి స్థలాలు పొంది ఇల్లు నిర్మించుకోవాల్సిన వారు, సొంత స్థలం ఉండి ఇల్లు నిర్మించుకుందామనుకున్నవారు ఇళ్లు నిర్మించుకునేందుకు ముందుకు వస్తున్నారు. అంటువంటి

వారిని దృష్టిలో ఉంచుకుని కొత్త ఇళ్లు నిర్మించుకునేందుకు వీలుగా మరికొన్ని ఇళ్లకు శాంక్షన్స్ ఇవ్వాల్సిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాకాణి గోవర్ధన్‌రెడ్డి (SRI KAKANI GOVARDHANREDDY): గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలన్నీ నోట్ చేసుకున్నాను. పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ అలజంగి జోగారావు (SRI ALAJANGI JOGARAO) (పార్వతీపురం): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, పార్వతీపురం పట్టణానికి 1960లో రక్షిత మంచినీటి సరఫరాను ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. ప్రస్తుతం పట్టణంలో జనసాంద్రత పెరిగింది. దీనికి సంబంధించిన ప్రతిపాదనలు మున్సిపల్ శాఖ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురాగా ₹63 కోట్లు మంజూరు చేశారు. టెండర్లు పిలిచిన తరవాత మూడు కోట్లతో పైప్ లైన్ నిర్మాణం చేపట్టాల్సి ఉండగా ఇప్పటివరకు పనులు పూర్తి కాలేదు. పార్వతీపురం పట్టణ ప్రజలకు మంచినీటి సమస్య లేకుండా చేయాలని మనస్ఫూర్తిగా కోరుకుంటున్నాను. గౌరవ మంత్రిగారు చొరవ తీసుకుని పనులు పూర్తిచేసి పార్వతీపురం పట్టణ ప్రజల మంచినీటి సమస్యను తీర్చవలసిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మా నియోజకవర్గంలోని బలిజపేట మండలంలో డిగ్రీ కళాశాల ఏర్పాటుచేస్తామని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రజా సంకల్పయాత్రలో అక్కడి ప్రజలకు హామీ ఇచ్చారు. ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరిగింది. త్వరితగతిన డిగ్రీ కళాశాలను ఏర్పాటుచేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాకాణి గోవర్ధన్‌రెడ్డి (SRI KAKANI GOVARDHANREDDY): గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలన్నీ నోట్ చేసుకున్నాను. పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వెల్లంపల్లి శ్రీనివాసరావు (SRI VELLAMPALLI SRINIVASRAO)(విజయవాడ పశ్చిమం): అధ్యక్షా, విజయవాడ పశ్చిమ నియోజకవర్గంలో నగరాలు అనే కమ్యూనిటీ ఉంది. వారికి అన్ని విధాలుగా మంచి జరిగేందుకు గతంలో రాజశేఖరరెడ్డి గారు వెనుకబడిన కులాల జాబితాలో ఆ కమ్యూనిటీని చేర్పించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని గత పాత నాలుగు జిల్లాలలోని నగరాల కమ్యూనిటీని మాత్రమే బీసీలుగా గుర్తించడం జరిగింది. వీరంతా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిసినప్పుడు మిగిలిన జిల్లాల్లోని నగరాల కమ్యూనిటీని కూడా బీసీ కులాల జాబితాలోకి తీసుకు రాగలమని చెప్పి, ఫైల్ కదిలింది. గౌరవ మంత్రిగారు చొరవ తీసుకుని రాష్ట్రంలోని మిగిలిన జిల్లాలలో కూడా నగరాల కమ్యూనిటీని బీసీ కులాల జాబితాలో చేర్పించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాకాణి గోవర్ధన్‌రెడ్డి (SRI KAKANI GOVARDHANREDDY)ః గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాను. పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

MR.SPEAKER: Now, the House is adjourned to meet again at 09.00AM tomorrow.

(The House then adjourned at 01.09 PM to meet again at 09.00 AM on Friday, the 22nd September, 2023.)

***

“Published under Rule 347 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly and printed at the AP Legislative Assembly Press, Velagapudi, Amaravati.”